

KOPIO

Hankkekehi & Mj-veksi

ESPOON KESKIAIKAISSET KYLÄMÄET

INVENTOINTI

Teija Nurminen 2000, Espoon kaupungin museo

ESPOON KESKIAIKAiset KYLÄMÄET

Tarkastuslomakkeet

Sisällysluettelo

ID	KYLÄMÄEN NIMI
1	Backby eli Backaby
2	Bemböle
3	Bengtsby (Smedsby)
4	Biskobsby
5	Björnvik
6	Bodom
7	Bolarskog
8	Bredvik
9	Bölsby
10	Distby, Dystby, Dösseby
11	Dåvitsby
12	Esboby
13	Fannsby
14	Finnå
15	Frisans eli Frisby
16	Gammelgård
17	Glomsby
18	Gräsa, Olarsby
19	Gumböle
20	Gunnars
21	Gäddvik
22	Hemtans
23	Hirböle
24	Hvitsby
25	Kaitans, Rilax
26	Karvasbacka
27	Kilo
28	Klobbskog
29	Kockby
30	Konungsböle
31	Kurtbacka
32	Kvarnby
33	Källbolstad (Bensuls)
34	Källstrand
35	Kärrans
36	Köklax
37	Lahnus, Lanoxby, Lora, Loureby
38	Mankans eli Mankeby
39	Mankby
40	Mattby
41	Mellby
42	Moisö
43	Morby
44	Mulby
45	Myntböle
46	Mårtensby

47	Mäkkylä
48	Noux-Sahaojan itäpuoli
49	Noux-Sahaojan länsipuoli
50	Numby (Snettans)
51	Nupurböle
52	Oitans (Rythenböle)
53	Otnäs
54	Prästgård
55	Rödskog
56	Skogby, Skogbisa, Bysa
57	Skrakaby
58	Smedsby (Luuk)
59	Stensvik
60	Storhoplax (Alberga)
61	Svinö
62	Söderskog
63	Södrik
64	Sökö
65	Tackskog
66	Träskby
67	Träskända
68	Vällskog

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Pakankylä	ID	1
Kylämäen nimi	Backby eli Backaby				
Kirkkoneljännes	Bemböle				
Kunto	2				
Peruskartta	2041 10c,d Nuuksio				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 537 142, 87m Y=6 685 265, 28m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no	1:91 ja 1:220				
Omistaja					
Käytetyt lähteet	<p>Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 33-34. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo.</p> <p>Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 238-240. 2p. 1991.</p> <p>Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.</p> <p>Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1793 ja 1799.</p>				
Tarkastus	Teija Nurminen 29.9.2000				
Diat	3. Yleisnäkymää kylämäestä lännestä kuvattuna 29.9.2000.				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	<p>Backbyn kylässä oli v. 1540 maakirjan mukaan neljä taloa. Backbyn kylätontti sijaitsi Bodominjärven pohjoispuolella, samalla kukkulalla, jolle myöhemmin rakennettiin Backbyn kartano.</p> <p>Nykyisin kartanossa toimii Kaisakoti, joka aloitti toimintansa siellä vuonna 1957. Mäen eteläosassa toimii myös Espoon automuseo.</p> <p>Rakennukset sijaitsivat peltojen ympäröimällä mäellä, Kaisakodin myötä mäelle on rakennettu muutamia uusia rekennuksia, ja mäellä rakennettiin myös tarkastamisajankohdantana. Mäen rakentamaton alue on hoidettua puutarhaa sekä pihamaata. Alueella on mahdollisesti vielä säilynyt keskiaikaisia asutuserrostumia.</p>				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Bemböle

ID 2

Kylämäen nimi

Bemböle

Kirkkoneljännes

Bembölen boli

Kunto

2

Peruskartta

2032 12d Espoo

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 537 640, 02m

Y=6 679 316, 44m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 29-31.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.

Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 73-74.
2p. 1991.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984

Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat
kartat vuosilta 1766 ja 1774.

Tarkastus

Teija Nurminen 27.9.2000.

Diat

4. Yleisnäkymää kylätontin alueelta lounaasta kuvattuna
27.9.2000

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Vuoden 1540 maakirjan mukaan Bembölen kylässä oli 11 taloa, ja se on Espoon vanhimpia kyliä. Alkuperäinen kylätontti sijaitsee Bellin talon kohdalla, jossa nykyisin toimii Bembölen kahvitupa. Heti kahvilan itäpuolella on tasoitettu parkkipaikka, ja sitä reunustava mäen laki on avoin, ja paikalla on näkyvillä muutama kalliopaljastuma. Useilla kylämäellä sijaitsevilla taloilla on pitkä historia; niiden nimet ovat peräisin jo keskiajalta ja isojaon jälkeen mälle jääneet talot ovat sijainneet kutakuinkin samoissa paikoissaan keskiajalta lähtien. Vuonna 1540 talojen nimet olivat mm. Backas, Bell, Juus, Kavall, Kosk, Makas, Ollas, Siis ja Smeds. Alueella on talojen pihoissa ja puutarhoissa mahdollisesti myös säilynyttä keskiaikaista asutuskerrostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Sepänkylä	ID	3
Kylämäen nimi	Bengtsby (Smedsby)				
Kirkkoneljannes	Gräsan puoliboli				
Kunto	2				
Peruskartta	2034 03b Tapiola				
Mapinfotietokannan keskipiste	Gerkin ympäristö X=2 541 261, 06m; Y=6 676 577,14m Ruotsinkiel. koulu X=2 541 435, 31m; Y=6 676 736, 66m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 26. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 143. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisempi kartta vuodelta 1773.				
Tarkastus	12.10.2000 Teija Nurminen				
Diat	5. Yleisnäkymää nykyisen Gerkin kartanon ympäristöstä kuvattu kaakosta 12.10.2000. 6. Yleisnäkymää, Smedsbyn ruotsinkielinen koulu kuvan oikeassa reunassa, kuvattu kaakosta 12.10.2000.				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Bengtsbyssä oli neljä taloa, mutta jo vuosisadan lopussa taloja oli enää vain kolme: Smeds, Gerk ja Stens. Nykyinen Gerkin päärakennus sijaitsee entisen Smedsin päärakennuksen paikalla. Stens on puolestaan alun perin sijainnut mäellä, jossa nykyisin on Smedsbyn ruotsinkielinen koulu (ts. Smedsby skola ja Stens skola). Alkuperäinen kylätontti on sijainnut jommallakummalla mäellä. Gerkin ympäristö on hyvinhoidettua pihamaata ja puutarhaa peltomaiseman keskellä. Päärakennuksesta koilliseen on kaunis kalliomäki. Alueen maisemaa on pahasti rikkonut juuri käyttöön valmistunut KehäII. Koulun kohdalla maasto on kumpuilevaa metsämaata, jossa paikoin pilkottaa kallio, ja aluetta reunustavat savipellot kaakosta lännen kautta pohjoiseen. Gerkin ja koulun väliseltä pellon pinnassa näkyi muutamia tiilenkappaleita. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaista asutuskerrostumaa.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Matinkylä

ID 4

Kylämäen nimi

Biskobsby

Kirkkoneljännes

Gräsan puoliboli

Kunto

3

Peruskartta

2034 03a Tapiola

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 540 997, 33m

Y=6 672 286, 65m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 25.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Kartta vuodelta 1695.

Tarkastus

20.10.2000 Teija Nurminen

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Vuoden 1540 maakirjan mukaan Biskobsbyn kylässä oli yksi talo, ja vuonna 1605 se liitettiin Mattbyn kylään, ja sen myötä kaikki tiedot kylästä ovat hävinneet. Kylä on mahdollisesti sijainnut Matinkylän ja Tiistilän välissä sijaitsevassa Tynnyripuistossa, koska vuoden 1695 karttaan ko. paikka on merkitty autiopelloksi (ödesåker), ja paikka sopisi myös topografialtaan keskiaikaiseksi asuinpaikaksi. Tarkastushetkellä ko. paikkaan rakennettiin massiivista Ison Omenan kauppakeskusta, jonka rakentamisen myötä oletan paikalla olleiden keskiaikaisten asutuskerrostumien kutakuinkin tuhoutuneen.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Hakalehto

ID 5

Kylämäen nimi

Björnvik (Tapiola/Otsolahti)

Kirkkoneljännes

Storhoplaxin neljännes

Kunto

3

Peruskartta

2034 03b,d Tapiola

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 544 795, 33m

Y=6 674 205, 90m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 41-42.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.

Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 160.
2p. 1991.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtasempi
kartta vuodelta 1732.

Tarkastus

Teija Nurminen 20.10.2000.

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Vuoden 1540 maakirjan mukaan Björnvikin kylässä oli 7 taloa.
Se sijaitsi nykyisen Tapiolan keskuksessa ja kylätontti oli lähellä
tornitaloa.

Paikka on Tapiolan rakentamisen myötä lähes kokonaan tuhoutunut

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Bodom	ID	6
Kylämäen nimi	Bodom				
Kirkkoneljännes	Bembölen boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2041 10c Nuuksio				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 537 957, 22m; Y=6 683 534, 14m Bodom Smeds X=2 538 388,80m; Y=6 684 144,63m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no Omistaja	4:25 ja 6				
Käytetyt lähteet	<p>Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 34. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo</p> <p>Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 247-250. 2p. 1991.</p> <p>Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984.</p> <p>Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1699 ja 1774.</p>				
Tarkastus	Teija Nurminen 29.9.2000				
Diat	<p>7. Yleiskuva Bodomin kartanon pohjoispuolisesta pelto-alueesta, kuvattu idästä 29.9.2000.</p> <p>8. Yleiskuva Bodom Smedsistä, kuvattu pohjoisesta 29.9.2000.</p>				
Kohteen lyhyt historia kuvaus	<p>Bodomin kylässä oli vuoden 1540 maakirjan mukaan neljä taloa, ja kylän vanhasta kylätontin sijainnista ei ole varmaa tietoa, mutta se on todennäköisesti sijainnut joko Bodom Smedsin tai Bodomin kartanon luona.</p> <p>Bodom Smeds sijaitsee Bodominjärven Smedsvikenin itärannan tuntumassa Bodomintien itäpuolella. Paikka on nykyisin pihamaata ja peltoa.</p> <p>Bodomin kartano sijaitsee niinikään Bodominjärven itärannalla Smedsistä hieman etelään. Kartanon pohjoispuoliset pellot olivat tarkastushetkellä vielä viljelyksessä, mutta eteläpuoliset pellot ovat nykyisin muokattu golfkentäksi, myös kartanon itäpuolella sijaitsevalle mäelle on rakennettu golfkenttää ja golfalueeseen liittyviä teitä. Alueilla on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaista asutuskerrostumaa.</p>				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo **Kylä** Puolarmetsä **ID** 7

Kylämäen nimi **Bolarskog**

Kirkkoneljännes Finnevikin boli

Kunto 2

Peruskartta 2032 12c Espoo

Mapinfotietokannan keskipiste X=2 538 471,28m
Y=6 673 897,70m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no
Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 23-24.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo

Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 137-138. 2p. 1991.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984

Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 ja yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1763 ja 1774.

Tarkastus

18.10.2000 Teija Nurminen

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Vuoden 1540 maakirjan mukaan Bolarskogin kylässä oli kolme taloa, ja se on syntynyt ehkä vasta 1400-luvun puolivälissä. Kylän maille rakennettiin myöhemmin Bolarskogin kartano. Nykyisin kartanon läheisyyteen on rakennettu niin paljon uudisrakennuksia, että nykyinen kartanorakennus "hukkuu" ympäristöönsä. Vanhasta maisemakokonaisuudesta ei enää ole paljoakaan jäljellä. Alueella saattaa vielä olla jäljellä myös keskiaikaista asutuskerrostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISSET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Laajalahti	ID	8
Kylämäen nimi	Bredvik				
Kirkkoneljännes	Storhoplaxin neljännes				
Kunto	1				
Peruskartta	2034 03d Tapiola				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 545 558, 72m Y=6 676 907, 57m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no	1:8, 1:250 ja 1:263				
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 41. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 128. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisempi kartta vuodelta 1775.				
Tarkastus	Teija Nurminen 28.9.2000				
Diat	9. Yleiskuva Lustigkullan lounaispuolelta, kuvattu etelästä 28.9.2000.				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Bredvikin kylässä oli yksi talo, ja vuoden 1691 kartan perusteella se sijaitsi Villa Elfvikin länsipuolella Lustigkullan puutarhan kohdalla, Kehäl:n itäpuolella. Villa Elfvik toimii nykyisin Espoon kaupungin ympäristövalistuskeskuksena. Alueen eteläpuolella on Laajalahden luonnonsuojelualue. Maisema paikalla on rakentamatonta ja puistomaista, jossa kasvaa sekä jaloja lehtipuita että myös kuusta ja mäntyä. Paikalla on mitä ilmeisemmin säilynyt keskiaikaisiakin asutuserrostumia.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Pyöli

ID 9

Kylämäen nimi

Bölsby

Kirkkoneljännes

Bembölen boli

Kunto

2

Peruskartta

2041 10c Nuuksio

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 539 107, 03m

Y=6 682 034, 29m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

2:25 ja 2:26

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 36.

Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.

Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 244-245. 2p. 1991.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984

Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1699.

Tarkastus

Teija Nurminen 29.9.2000.

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Bölsbyn kylä kuului vielä vuoden 1540 maakirjan mukaan Träskändaan, mutta oli vuoden 1571 hopeaveroluettelossa merkitty omaksi erilliseksi kyläkseen. Vuonna 1492 kylää kutsuttiin Vinnondsböleksi. Se sijaitsi paikassa, jossa nykyisin on Margreteberg ja Överbyn trädgårdsskola.

Alueelle on rakennettu puutarhaistuksia ja mallipuutarhoja, ja koulun myötä sinne on rakennettu myös iso koulun päärakennus. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaista asutuserostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Friisilä

ID 10

Kylämäen nimi

Distby, Dystby, Dösseby (Tiistilä)

Kirkkoneljännes

Finnevikin boli

Kunto

2

Peruskartta

2034 03a Tapiola

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 540 766, 11m

Y=6 672 201, 50m

Lomakkeeseen liitty alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 21.

Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.

Ramsay: Espoon pitäjän ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1695.

Tarkastus

Teija Nurminen 20.10.2000.

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Vanha Distbyn kylätontti sijaitsi nykyisellä Tiistinniityn asuin-alueella Kalakontintien eteläpuolella. Pienkerrostalot ovat osaksi tuhonneet vanhan kyläpaikan, mutta kerrostalojen välissä olevassa metsikössä on vielä mahdollisesti säilynyt keskiaikaista asutuskerrostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Taavinkylä	ID 11
Kylämäen nimi	Dåvitsby (Taavinkylä)			
Kirkkoneljannes	Gräsan puoloboli			
Kunto	2			
Peruskartta	2034 03b Tapiola			
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 541 426, 73m Y=6 676 142, 68m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no				
Omistaja				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 26. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 141. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisempi kartta vuodelta 1773.			
Tarkastus	12.10. ja 6.11.2000. Teija Nurminen			
Diat	10. Yleisnäkymää kylämäestä, kuvattu idästä 12.10.2000. 11. Yleisnäkymää kylämäestä, kuvattu kaakosta 12.10.2000. 12. Yleisnäkymää kylämäestä, etualalla juuri valmistunut Kehä II kuvattu pohjoisesta 12.10.2000.			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan kylässä oli kolme taloa. Kylämäki on sijainnut peltojen ympäröimänä paikassa, jossa nykyisinkin sijaitsee vielä Nygrannaksen tila. Uusi, juuri valmistunut Kehä II linjaus kulkee Dåvitsbyn kylämäen länsipuolella halkaisten osan alueesta kahtia; varsinainen kylämäki sijaitsee Kehä II:n itäpuolella ja tien länsipuolelle on jäänyt kylämäkeen kuuluvia peltosaarekkeita. Alueella on mahdollisesti vielä säilynyttä keskiaikaistakin asutuskerrostumaa.			

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Espoon kartano	ID 12
Kylämäen nimi	Esboby			
Kirkkoneljannes	Esbobyn boli			
Kunto	1			
Peruskartta	2032 12b Espoo			
Mapinfotietokannan keskipisteet	Esboby X=2 532 534, 47m; Y=6 676 500, 38m Sperrings X=2 532 260, 38m; Y=6 677 461, 51m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no	1:377 myös 1:187,188,189,190,192; 2:17			
Omistaja				
Käytetyt lähteet	<p>Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 12-13. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.</p> <p>Långvik-Huomo Marianne, Espoon kuninkaankartano 1999. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.</p> <p>Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.</p> <p>Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 9-17. 2p. 1991.</p> <p>Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisempi kartta vuodelta 1779.</p>			
Tarkastus	Teija Nurminen 6.10.2000.			
Diat	<p>13. Yleisnäkymää päärakennuksen luoteispuolelta, kuvattu luoteesta 6.10.2000</p> <p>14. Yleisnäkymää päärakennuksen lounaispuolelta, kuvattu lounaasta 6.10.2000.</p> <p>15. Yleiskuva päärakennuksen ympäristöstä, vasemmalla mylly, keskellä päärakennus, kuvattu etelästä 6.10.2000.</p>			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	<p>Esbobyn kylä perustettiin Mankinjoen ja Gumbölenjoen yhtymäkohtaan, paikkaan jonne myöhemmin perustettiin myös Espoon kuninkaankartano. Esboby on todennäköisesti vanhin "ruotsalainen" kylä Espoon alueella, ja oletettavasti</p>			

alkuperäinen kylätontti on sijainnut samassa paikassa, jonne Espoonkartanokin perustettiin.

Alue on toistaiseksi säilynyt uudisrakentamiselta ja on maisemallisestikin yhtenäinen kokonaisuus. Rakentamattomilla alueilla on oletettavasti vielä jäljellä säilyneitä keskiaikaisiakin asutuskerrostumia.

Sperringsin talo on sijainnut hieman etäämpänä noin kilometrin verran pohjoiseen. Alueella on nykyisin pihamaata, puutarhaa ja peltoa. Myös Sperringsin alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaisia asutuskerrostumia

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Vanttila

ID 13

Kylämäen nimi

Fannsby (Vanttila)

Kirkkoneljännes

Köklaxin boli

Kunto

2

Peruskartta

2032 12b,d Espoo

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 534 783, 88m

Y=6 676 139,73m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 16-17.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1759/1763 ja 1906.

Tarkastus

4.10.2000 Teija Nurminen

Diat

16. Yleiskuva nykyisen Bensulsin alueesta, kuvattu lännestä 4.10.2000.

17. Yleiskuva nykyisen Bensulsin alueesta, kuvattu lännestä 4.10.2000.

18. Yleiskuva, Bensulsin peltoja junaradan takana, kuvattu pohjoisesta 4.10.2000.

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Vuoden 1540 maakirjan mukaan Fannsby oli kuuden talon kylä, jonka talojen nimet olivat Fanns, Ervast, Inglass, Olars, Niss sekä talo, joka sai myöhemmin nimekseen Jofs. Fanns oli kylän kantatila. Kylä on alun perin sijainnut sen harjun pohjoisrinteellä, jolla Bensulsin talo vielä nykyäänkin sijaitsee, kylä on vasta myöhemmin siirtynyt harjun etelärinteelle, nykyiselle paikalleen. Samassa kohdissa on sijainnut myös Källbolstadin yhden talon kylä, joka oli irtaantunut Fannsbystä omaksi kyläkseen vuoden 1540 maakirjan mukaan; kylästä muodostui myöhemmin Bensulsin talo (ks. ID nro 33).

Harjun pohjoispuolisella rinteellä Espoonjoelle asti on vielä tänäkin päivänä viljelyksessä olevat näyttävät rinnepellot. Bensulsin päärakennuksen luoteispuoliseen rinteeseen on rakennettu matala uudisrakennus. Alue on pihamaata, puutarhaa, peltoa ja metsikköä. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaisia asutuskerrostumia.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Suomenoja

ID 14

Kylämäen nimi

Finnå (Suomenoja)

Kirkkoneljännes

Finnevikin boli

Kunto

2

Peruskartta

2032 12c Espoo

Mapinfokannan keskipiste

X=2 539 651, 54m

Y=6 672 221, 58m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 18-20.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo.

Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 307.
2p. 1991.

Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984.

Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta
1698.

Tarkastus

Teija Nurminen 16.10.2000.

Diat

19. Yleiskuvaa kylämäen alueesta kuvattuna kaakosta
20.10.2000.

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Vuoden 1540 maakirjan mukaan Finnån kylässä oli neljä taloa, ja vanha kylätontti lienee sijainnut Rusthollarinkadun ja Hyljeluodontien risteyksien tuntumassa paikassa, jonne myöhemmin perustettiin Finnån rustholli. On myös mahdollista että kylä olisi alunperin sijainnut Mårtensbyn kylätontilla ja vasta myöhemmin siirretty tänne.

Nykyisin paikalla sijaitsee Atoyn aidattu teollisuusrakennus, ja aitauksen sisään, nykyisen rakennuksen länsipuolelle on louhittu kallioon neliönmuotoinen kuoppa, ilmeisesti toisen rakennuksen perustuksia varten, joten olettaisiin jo kohta paikalla olevan kaksi teollisuusrakennusta. Aidatun alueen länsipuolella on metsää. Alueella saattaa mahdollisesti vielä olla jäljellä säilyneitä keskiaikaisia asutuserrostumia.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Friisilä

ID 15

Kylämäen nimi

Frisans eli Frijsby

Kirkkoneljännes

Finnevikin boli

Kunto

1

Peruskartta

2034 03a Tapiola

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 540 153, 55m

Y=6 672 294, 10m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 20-21.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.

Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 210.
2p. 1991.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartat vuosilta
1695 ja 1698.

Tarkastus

Teija Nurminen 20.10.2000.

Diat

20. Yleisnäkymä palstaviljelmiltä Tiistinmäelle, kuvattu
länneestä 20.10.2000.

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Vuoden 1540 maakirjan mukaan kylässä oli kaksi taloa ja se sijaitsi nykyisellä Tiistinmäellä Finnoonjoen itäpuolella, Finnän kylätontin vastarannalla. Alueelta on 1970-l purettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaat Frisansin kartanon rakennukset. Nykyisin vanha kylämäki on säilynyt lähes rakentamattomana. Sen etelä- ja lounaispuolella on omakotitaloja ja mäen itäpuolella, joen ja kylämäen välissä on pieniä palstaviljelmiä. Paikalla on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaisia asutuskerrostumia.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Vanhakartano	ID	16
Kylämäen nimi	Gammelgård				
Kirkkoneljännes	Storhoplaxin neljännes				
Kunto	2				
Peruskartta	2043 01a Hämeenkylä				
Mapinfotietokannan keskipisteet	Juva X=2 541 930,46m; Y=6 684 227,32m Ers,Juun,Södergård X=2 541 595,64m; Y=6 683 866,16m Juus X=2 541 389,99m; Y=6 683 638, 11m Lomakkeeseen liittyvä alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 43-44. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 268. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuodelta 1700.				
Tarkastus	Teija Nurminen 29.9.2000.				
Diat	21. Juvan talon pihapiiriä Kehä III takaa, kuvattu lounaasta 29.9.2000. 22. Yleiskuva kylän nykyisestä peltoalueesta, kuvattu koillisesta, 29.9.2000. 23. Källstrand, yleiskuva kuvattuna lännestä 29.9.2000.				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Pitkäjärven rannalla oleva rivikylä, jossa vuoden 1540 maakirjan mukaan oli 13 taloa. Kylän eteläosassa sijaitsevaa aluetta on kutsuttu myös omaksi, Källstrand-nimiseksi kyläkseen (ks. ID nro 34). Kylän pohjoisin talo, Juva on jäänyt eristyksiin muusta kyläkokonaisuudesta, Kehä III molemmiin puolin. Sen nykyinen päärakennus on Kehä III pohjoispuolella ja Kehä III:n eteläpuolella on Juvaan kuuluva peltosaareke, jossa oli vuoden 1700 kartan mukaan Jupperin tila (joka siirretty 1800-l nykyiselle paikalleen), ja jossa nykyisin on pienen puron varrella mylly sekä kivikellarinperustukset. Saarekkeen eteläpäässä oli tarkastushetkellä mehiläisviljelmää. Tarkastushetkellä kylätien varteen, Juusin talolle menevään tienristeykseen rakennettiin uutta rakennusta, ja myös Nedre Röösin vieressä oli rakennustöitä. Aivan kylän eteläpäässä				

nykyisin sijaitseva Neppersin talo (jossa nykyisin hoitokoti) on ennen isoavihaa sijainnut Skrobbin talon vieressä. Alue on kylämuotonsa vuoksi laaja, ja nykyisin se käsittää pihamaata, puutarhaa ja peltoa. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaisia asutuskerrostumia.

ESPOON KESKIAIKAiset KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Lommila, Lehtimäki	ID 17
Kylämäen nimi	Glomsby			
Kirkkoneljännes	Bembölen boli			
Kunto	2			
Peruskartta	2032 12d Espoo			
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 537 006, 29m; Y=6 678 963, 85m Lövkulla X=2 536 664, 38m; Y=6 678 302, 85m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no	Nedre Gloms 1:65, Övre Gloms 1:89, Nedre Lövkulla 1:119			
Omistaja				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 33. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 69-72. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1681, 1698 ja 1774.			
Tarkastus	Teija Nurminen 4.10.2000			
Diat	24. Nedre Lövkulla, kuvattu etelästä 4.10.2000. 25. Nedre Gloms, kuvattu pohjoisesta 4.10.2000. 26. Övre Gloms, kuvattu lounaasta 9.10.2000.			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Glomsbyssä oli neljä taloa, joista Lövkulla-niminen talo sijaitsi hieman etäämmällä varsinaisen kylätontin ulkopuolella. Glomsin talo on jakaantunut myöhemmin Nedre ja Övre Glomsiksi, ja niiden välissä on kulkenut tie, joka yhdistettiin sittemmin KehäIII linjaukseksi ja nytemmin KehäIII linjausta suoristettaessa tie on saanut nimekseen Espoontie. Teiden levennyksen ja laajennusten myötä alue on kärsinyt pahoin ja on erittäin pirstoutunutta sekä maisemallisesti rikkonaista. Keskiaikaista asutuskeroastumaa saattaa vielä olla jäljellä molempien talojen pihamaalla ja puutarhassa sekä Övre Glomsin pellolla. Lövkullan talo on jakautunut Nedre ja Övre Lövkullaksi, jotka ovat olemassa vielä tänäkin päivänä. Ne sijaitsivat Turunväylän			

lounaispuolella ja Espoontien kaakkoispuolella. Alue on pihaa ja puutarhaa, ja Nedre Lövkullan edustalla on vielä toistaiseksi säilyneet pellot. Nedre ja Övre Lövkullien välissä on säilynyt pieni pätkä vanhaa kylätietä. Alueen lounaispuolelle on rakennettu Espoon terveydenhuolto-oppilaitos. Alueella on mahdollisesti vielä jäljellä myös keskiaikaista asutuserostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Olari	ID	18
Kylämäen nimi	Gräsa/Olarsby				
Kirkkoneljännes	Gräsan puoliboli				
Kunto	2				
Peruskartta	2034 03a Tapiola				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 542 233, 42m Y=6 673 716, 06m Lomakkeeseen liittyvä alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja	Espoon seurakunnat				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 24-25. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 152. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1695.				
Tarkastus	13.10.2000 Teija Nurminen				
Diat	27. Yleiskuva Gräsanojan länsipuolelta kuvattuna 13.10.2000.				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Gräsan keskiaikainen kylä on sijainnut Olarinluomassa nykyisen Olarin kirkon kohdalla Gräsanojan molemmin puolin. Olarin kirkon kohdalla on sijainnut myös Gräsan kartanon päärakennus. Kirkon länsipuolella on nykyisin Olarin uurnalehto. Olarin kirkosta katsottuna Gräsanojan toiselle puolelle ts. sen länsirannalle on rakennettu Helluntaikirkko (=seurakuntatalo Espoon opaskartassa). Gräsanojan länsipuolella on myös Olarin seurakunnan toimintakeskuksia mm. nuorisotalo ja asuntoja Gräsan kartanolle ennen kuuluvissa rakennuksissa. Alueella on mahdollisesti jäljellä vielä myös keskiaikaisia asutuserrostumia.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Kumpyöli	ID	19
Kylämäen nimi	Gumböle				
Kirkkoneljännes	Gumbölen boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2032 12b Espoo				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 534 355, 05m Y=6 678 877, 81m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek. No	11				
Omistaja	Espoon kaupunki				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 26-27. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 31-34. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1778.				
Tarkastus	Teija Nurminen 2.10.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Gumbölen kylässä oli seitsemän taloa, ja kylätontti sijaitsi Gumbölenjoen varrella nykyisen Gumbölen kartanon päärakennuksen alapuolella. Paikka sijaitsee puolisen kilometriä Turun moottoritiestä etelään ja se on säilyttänyt maisemallisesti kartanoilmeensä hevoshakojen ja avonaisen golfkentän vuoksi. Päärakennus on nykyisin Espoon kaupunginjohtajan virka-asuntona ja kaupungin edustuskäytössä. Se sijaitsee mäen laella ja sitä ympäröi kuusiaidan erottama hoidettu puutarha. Kartanon peltoalueet ovat nykyisin golfkenttänä. Päärakennuksesta etelään sijaitsee näyttävä talli, ja kartanon alueella on runsaasti myös hevoshakoja. Alueelle ei ole rakennettu uudisrakennuksia. Alueella on mahdollisesti säilynyt keskiaikaisiakin asutuskerrostumia.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Kunnarla	ID 20
Kylämäen nimi	Gunnars			
Kirkkoneljännes	Bembölen boli			
Kunto	2			
Peruskartta	2041 10c Nuuksio			
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 536 386, 14m; Y=6 684 587, 29m Pohjoisempi talo X=2 536 459, 99m; Y=6 684 876, 68m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no Omistaja				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 33. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1785.			
Tarkastus	Teija Nurminen 29.9.2000			
Diat	28. Yleisnäkymä kylätontin alueelle Kunnarlantieltä päin, kuvattu etelästä 29.9.2000. 29. Yleisnäkymää kylätontin alueelle kaakosta kuvattuna 29.9.2000.			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Gunnarsin kylässä oli kaksi taloa, ja kylätontti sijaitsi Kunnarlantien varrella Himmelsbergetin ja Bodom-järven välissä, jossa myös toinen kylän taloista sijaitsi. Kylätontin kohdalla Kunnarlantietä vierustaa lehtipuut, ja alue on nykyisin metsää sekä piha- ja puutarhamaa. Alueen eteläpuolella on Pirttimäen ulkoilumaja ja luonnonsuojelualue. Kylän toinen talo sijaitsi hieman pohjoisempana Velskolantien ja Kunnarlantien risteyksen eteläpuolella. Alueilla on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaista asutuserostumaa.			

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo **Kylä** Olari, Viispakka **ID 21**

Kylämäen nimi Gäddevik

Kirkkoneljannes Gräsan puoliboli

Kunto 2

Peruskartta 2034 03a Tapiola

Mapinfotietokannan keskipiste X=2 543 096, 00m
Y=6 672 117, 55m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no
Omistaja

Käytetyt lähteet Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 25.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Tarkastus 20.10.2000 Teija Nurminen

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus Vuoden 1540 maakirjan mukaan Gäddevikin kylässä oli yksi talo, joka myöhemmin liitettiin Hvitsbyn ja Olarsbyn kyliin. Kylä sijaitsi ilmeisesti Haukilahden itärannalla, todennäköisesti samassa paikassa, jonne myöhemmin rakennettiin Geddevikin torppa. Paikka on nykyisin rakennettua, ja olettaisiin sen suurimmaksi osaksi mahdollisesti jo tuhoutuneen.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Henttaa

ID 22

Kylämäen nimi

Hemtans

Kirkkoneljännes

Gräsan puoliboli

Kunto

1

Peruskartta

2034 03b Tapiola

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 541 040, 60m

Y=6 676 104, 50m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

1:98

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 26.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.

Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 141,
144.2p. 1991.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1773.

Tarkastus

6.11.2000 Teija Nurminen

Diat

30. Yleisnäkymä Iso-Henttaan peltosaarekkeesta, kuvattu
lännestä 29.10.2000.

Löydöt

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Vuoden 1540 maakirjan mukaan kylässä oli kolme taloa. Kylämäki sijaitsee juurirakennetun KehäII läheisyydessä, sen länsipuolella peltojen ympäröimänä. KehäII on pahoin rikkonut jo keskiajalta lähtien tähänasti säilyneen yhtenäisen Bengtsby-Dåvitsby-Hemtans kulttuurimaisemakokonaisuuden. Kaivoin tarkastuksen yhteydessä paikalle kolme koekuoppaa, joiden koot olivat n. 50cm x 50cm ja koekuoppien sivut olivat päällmansuuntien suuntaiset.

*Koekuoppa 1

Sijaitsi mäen laella, vanhan valokuvan mukaan aivan vuonna 1985 puretun päärakennuksen itäpuolella, jossa tasanne. Kaivoin kuoppaa 20cm asti, jossa tuli vastaan tiivis kivikerros. Maa oli tumman harmaata kuohkeaa multamaata.

*Koekuoppa2

Sijaitsi edellisestä n. 30m itään rinteessä. Kaivoin kuopan 36 cm saakka, jossa tuli vastaan kellertävänruskea puhdas savensekainen hiekka. Kuopan maa-aines oli kuohkeaa peltomaan tuntuista savista tummanharmaata vähäkivistä multaa. Koekuopan kohdalla oli vain muutaman sentin paksuinen turvekerros.

*Koekuoppa3

Sijaitsi mäen pohjoispuolella pellon reunasta n. 10m etelään. Koekuopan syvyys oli 30cm, ja maa-aines kuopassa oli savista multaa, joka oli erittäin kuivaa, vaikka paikalla oli satanut runsaasti edellisenä päivänä. Kuopan pohjalla oli vaalea puhdas savi.

Vaikka koekuopista ei löytynyt keskiaikaisia löytöjä, on keskiaikaisia asuruserrostumia mahdollisesti siitä huolimatta säilynyt paikalla, ne eivät vain osuneet pienialaisten koekuoppien kohdalle.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo **Kylä** Hakalehto **ID 23**

Kylämäen nimi Hirböle

Kirkkoneljännes Storhoplaxin neljännes

Kunto 2

Peruskartta 2034 03a Tapiola

Mapinfotietokannan keskipiste X=2 544 294, 84m
Y=6 672 788, 41m
Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no
Omistaja

Käytetyt lähteet Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 42-43.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.
Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.
Kartta vuodelta 1692.

Tarkastus Teija Nurminen 20.10.2000

Diat 31. Yleiskuva mahdollisesta kyläpaikasta, kuvattu luoteesta 20.10.2000.

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus Hirnbölen kylätontti sijaitsee Westendissä todennäköisesti Hiiralantien varrella. Hiiralantien pohjoispuolelle on rakennettu omakotitaloja. Tien etelänpuolisessa olevassa metsässä on loivasti etelään nouseva rinne, jossa valtapuuna on koivu, mäen laella on kalliota. Metsä on muutoin rakentamatonta, lukuun ottamatta paikalle rakennettua lasten leikkipuistoa. Alueella on mahdollisesti säilynyt keskiaikaista asutuskerrostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Viispakka	ID 24
Kylämäen nimi	Hvitsby - Kvisbacka (Viispakka)			
Kirkkoneljännes	Finnevikin boli			
Kunto	3			
Peruskartta	2034 03a Tapiola			
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 542 021, 20m Y=6 672 869, 81m Lomakkeeseen liittyvä alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no Omistaja				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 21-22. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1695.			
Tarkastus	Teija Nurminen 13.10.2000			
Diat	32. Yleiskuva alueesta Kehä II suunnalta, kuvattu kaakosta 20.10.2000.			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan paikalla oli Hwidsbyn yksittäistalo, ja veroluku viittäisi myös toisen talon mahdolliseen olemassaoloon. Nykyisin lähes tuhoutunut kylätontti sijaitsee Gräsanojan varrella nykyisten Merituulentien, Kehä II ja Matinkartanon risteysten kohdalla. Kehä II uusi liittymä on pahoin kutakuinkin tuhonnut vanhan kyläpaikan. Joen ja tienristeyksen välillä kulkee myös päällystetty kevyenliikenteen väylä, joka sekin osaltaan on tuhonnut vanhaa asutuskerrostumaa. Kylän toinen talo on mahdollisesti rakennettu Gräsanojan itäpuolelle, mutta sinnekin on jo rakennettu kerrostalo, joten senkin paikka lienee tuhoutunut. On kuitenkin mahdollista, että pienialaisilla alueilla on vielä jäljellä myös keskiaikaista asutuskerrostumaa.			

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Friisilä	ID 25
Kylämäen nimi	Kaitans myös Rilax (Kaitaa)			
Kirkkoneljännes	Finnevikin boli			
Kunto	2			
Peruskartta	2032 12c Espoo			
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 538 559, 11m Y=6 670 168, 48m Lomakkeeseen liitty alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no				
Omistaja				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 20. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1698.			
Tarkastus	Teija Nurminen 16.10.2000			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Kaitans muodostui yhden talon kylästä, joka sijaitsi nykyisellä Kaitaanmäellä Ankeriaantien ja Kaitamäen risteysten tuntumassa. Nykyisin paikalla on Kaitaanmäen omakotitaloalue, joka on pirstonnut alueen talojen omiksi pieniksi pihoiksi ja puutarhoiksi. Vanhasta kylämäestä on jäljellä muutamat jalot lehtipuut. Alueella saattaa olla talojen pihamailla vielä myös keskiaikaista asutuskerrostumaa.			

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Karvasmäki	ID 26
Kylämäen nimi	Karvasbacka (Karvasmäki)			
Kirkkoneljannes	Bembölen boli			
Kunto	1			
Peruskartta	2032 12d Espoo			
Mapinfotietokannan keskipiste	Glims,Ers X=2 537 869,28m; Y=6 678 985, 60m Jorv X=2 538 158,82m; Y=6 678 962, 35m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no				
Omistaja				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 31-33. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 73,78-82. 2p. 1991. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1755 ja 1774.			
Tarkastus	Teija Nurminen 4.10.2000			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Karvasbackan kylässä oli neljä taloa (Ers sekä siihen liitetty talo, Glims ja Jorv). Kylän alkuperäinen kylätontti on sijainnut joko Glimsin tai Ersin luona. Karvasbackan kylä on perustettu viimeistään 1300-luvulla. Glimsin alueella toimii nykyisin Espoon kaupunginmuseon omistama Glimsin talomuseo ja se muodostaa yhdessä Ersin kanssa talousrakennuksineen erittäin hyvin säilyneen historiallisen kyläkokonaisuuden. Paikalla on mitä ilmeisimmin säilynyt myös keskiaikaista asutuserrostumaa. Keskiaikainen Jorvin talon sijaitsi hieman erillään, nykyisten Jorvin sairaalarakennusten lounaispuolella. Myös Jorvin alueella on mahdollisesti säilyneitä keskiaikaisia asutuserrostumia.			

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Kilo	ID 27
Kylämäen nimi	Kilo			
Kirkkoneljännes	Storhoplaxin neljännes			
Kunto	1			
Peruskartta	2034 03b Tapiola, sekä 2043 01a Hämeenkylä (Monikko)			
Mapinfotietokannan keskipisteet	Kilon kartano X=2 544 027, 63m; Y=6 679 166,07m Krouvinmäki X=2 544 407, 55m; Y=6 679 335, 88m Monikko X=2 544 086,99m; Y=6 680 057, 12m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no	1:143 Kilon kartano			
Omistaja				
Käytetyt lähteet	<p>Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 38. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.</p> <p>Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 99. 2p. 1991.</p> <p>Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.</p> <p>Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemat kartat vuosilta 1775 ja 1825.</p>			
Tarkastus	23.10.2000 tarkastus ja koekuopitus (Krouvinmäki); Monikko 1.11.2000 Teija Nurminen			
Diat	<p>33. Yleiskuva Kilon kartanon ympäristöstä kuvattuna idästä 23.10.2000</p> <p>34. Yleiskuva Kilon Krouvinmäeltä idästä kuvattuna 23.10.2000</p> <p>35. Kilon Krouvinmäki, koekuoppa 2:n ympäristöä pohjoisesta kuvattuna 23.10.2000</p> <p>36. Kilo Krouvinmäki, koekuoppa 3:n ympäristöä kuvattuna idästä 23.10.2000</p> <p>37. Kilo Krouvinmäki, koekuoppa 4:n kiveystä idästä kuvattuna 23.10.2000</p>			
Löydöt				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan keskiaikaisessa Kilon kylässä oli neljä taloa. Keskiaikaisen kylän alkuperäisestä kylätontin sijainnista ei ole täyttä varmuutta, mutta se on mahdollisesti sijainnut nk. Krouvinmäellä, tai siellä on ollut ainakin yksi talo; ja			

yksi kylän taloista on mahdollisesti sijainnut paikassa, jossa on ollut myöhemmin Monikon torppa. Venäläiset ratsujoukot ryöstivät ja polttivat kylän vuonna 1577, minkä jälkeen talot köyhtyivät ja ne liitettiin Albergan kartanoon vuonna 1620.

Kilon kartanossa toimii nykyisin ratsastuskoulu ja -tallit, ja alueella onkin runsaasti hevoshakoja. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaisia asutuskerrostumia.

Kilon Krouvinmäki on tarkastushetkellä täysin rakentamaton puistomainen mäki Leppävaaran urheilupuiston lounaispuolella. Kaivoin tarkastuksen yhteydessä Kilon Krouvinmäelle neljä koe-kuoppaa. Kuoppien koko oli n. 50x50, ja ne olivat kutakuinkin pääilmansuuntien suuntaisia.

*Koekuoppa 1: Sijaiti mäen laen korkeimmasta kohdasta, n. 5m pohjoiseen, ruohopeitteisellä tasanteella. Paikalla oli paksu turvekerros (n. 10 cm), jonka jälkeen tuli heti kallio. Ympäri tehtyjen lapiopistojen mukaan koko tasanteen alueella oli kalliota.

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

*Koekuoppa 2: Sijaiti mäen pohjoisrinteen alapuolella, heti kohdassa, jossa maanpinta muuttui tasaisemmaksi. Kuoppa sijaiti suoraan linjassa pohjoiseen mäen korkeimmasta kohdasta ja n. 5m etelään mäkeä kiertävästä polusta. Kaivauskohdassa ei ollut lainkaan turvekerrosta, ja pinnan tuntumassa oli runsaasti resentiä puusälää. Maa kuopan kohdalla oli savista ja kuohkeaa peltomullan tapaista. Kuopan syvyys jäi n. 25 cm, koska pohjalta tuli puhdas ja tiivis harmaa savi. Kuopasta löytyi pieni tiilensiru n. 20 cm: syvyydestä.

*Koekuoppa 3: Sijaiti mäen koillisrinteessä (mäen korkeimman kohdan keskeltä linjassa suoraan koilliseen), mäkeä kiertävän polun vieressä, heti sen länsipuolella. Kuopassa oli ohut parin sentin turvekerros, minkä jälkeen n. 20 senttiä mullansekaista ruskeaa hiekkaa, joka vähitellen muuttui yhä hiekkaisemmaksi, mutta oli väriltään edelleen tummanruskeaa, aivan pohjalla oli keltaisenruskeaa "puhdasta" hiekkaa. Koekuopan syvyys oli n. 40 cm. Kuopasta löytyi tiiltä n. 10-30 cm väliltä.

*Koekuoppa 4: Sijaiti mäen korkeimman kohdan keskeltä linjassa kaakkoon, tasanteen keskellä. Kuopassa oli muutaman sentin turvekerros, maa oli multaista ja tummanharmaata. Kuopassa tuli vastaan halkaisijaltaan n. 10-20 cm kokoisista kivistä olevaa kiveystä 22 cm syvyydessä. Luoteiskulmasta kuoppaa pystyi kovertamaan 40 cm saakka, jossa edelleen jatkui tummanharmaa multainen maa. En jatkanut kaivamista syvemmälle, jotta kivistä muodostunut rakenne säilyisi ehjänä. Rakenteen luonteesta en päässyt selvyyteen. 10-40 cm syvyydestä löytyi suhteellisen nuoria löytöjä (tiiltä, posliini- ja saviastioiden kappaleita). Osa löydöistä ajoittuu 1700-luvulle. Vaikka koekuopat eivät ilmeisestikään osuneet keskiaikaisten kerrostumien kohdalle, on mäellä mahdollisesti säilynyt keskiaikaistakin asutuskerrostumaa.

Entisen Monikon torpan alueella on nykyisin ulkoilureitti, ja siellä on kallioista mäntymetsää, ja idässä virtaavalle purolle päin myös lehtimetsää. Puron ja metsän välissä on pieni savinen pelto. Pellon reunassa kulkevalla tiellä pilkottaa siellä täällä tiilenpalasia.

Alueella on mahdollisesti myös keskiaikaista asutuskerrostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Nuijala

ID 28

Kylämäen nimi

Klobbskog (Nuijala)

Kirkkoneljännes

Storhoplaxin neljännes

Kunto

2

Peruskartta

2034 03b Tapiola

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 542 862, 09m

Y=6 677 567, 68m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 40-41.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo.

Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 154-155.
2p. 1991.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1775.

Tarkastus

Teija Nurminen 12.10.2000.

Diat

38. Yleiskuva koillisesta 12.10.2000

39. Lillklobbin pihaa lännestä kuvattuna 12.10.2000

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Vuoden 1540 maakirjan mukaan oli Klobbskogin kylässä kaksi taloa: Storklobb ja Lillklobb. Näistä Lillklobb on edelleen olemassa ja sen Nuijalantien reunalla sijaitseva entinen navetta toimii nykyisin Unga Teaternin näyttämönä.

Klobbskogin kylämäki on nykyisin teollisuusrakennusten saartama ja sen eteläpuolella kulkee Turun moottoritie. Mäen laelle on tasoitettu parkkipaikka teatterivieraita varten. Paikalla kasvaa useita jaloja lehtipuita ja mäen laella pilkottaa kallio. Alueella on mahdollisesti vielä säilynyttä keskiaikaista asutuserostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Kokinkylä	ID 29
Kylämäen nimi	Kockby (Kokinkylä)			
Kirkkoneljännes	Gräsan puoloboli			
Kunto	2			
Peruskartta	2034 03a Tapiola			
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 541 960,57m Y=6 674 746,69m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no Omistaja				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 25. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 149-150. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1694 ja 1762.			
Tarkastus	13.10.2000 Teija Nurminen			
Diat	40. Yleiskuva Kokinkyläntien itäpuolelta kuvattuna lännestä 13.10.2000 41. Yleiskuva Kokinkyläntien länsipuolelta kuvattuna koillisesta 13.10.2000			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Kockbyn kylässä oli viisi taloa. Kockby on Gräsan tytärkylä. Kylätontti on sijainnut harjunrinteessä alunperin Kokinkyläntien itäpuolella, mutta siirtyi myöhemmin tien länsipuolelle. Kokinkyläntien länsipuolella on ollut Storsin päärakennus, joka purettiin 1960-1970-lukujen vaihteessa. Nykyisin paikalla on pieni rakentamaton puistoalue, jossa kasvaa pientä pusikkoa ja jaloja lehtipuita. Kokinkyläntien itäpuolinen alue Parolantien ja Vähälänkujan alueella on rakennettua, mutta Parolantien päästä Vähälänkujan alkuun on pieni rakentamaton alue, jossa on näkyvillä hieman kalliotakin. Syksyllä 2000 valmistunut Kehä II uusine tieliittymineen pirstoo aluetta osittain. Alueella on mahdollisesti vielä jäljellä myös säilynyttä keskiaikaista asutuserostumaa.			

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Kuninkainen	ID 30
Kylämäen nimi	Konungsböle			
Kirkkoneljännes	Storhoplaxin neljännes			
Kunto	1			
Peruskartta	2034 03b Tapiola			
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 544 497,08m Y=6 678 643, 95m Lomakkeeseen liittyvä alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no	1:339 ja 1:401			
Omistaja				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 38-40. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 94. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1775 ja 1776.			
Tarkastus	23.10.2000 Teija Nurminen			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Konungsbölen kylässä oli vuoden 1540 maakirjan mukaan kolme taloa. Kylä sijaitsee Bölsbacka- nimisellä kukkulalla. Espoon museo kaivoi paikalla vuonna 1998, ja kaivausten mukaan kyläkeskus sijaitsi alueen pohjois- ja itäosissa. Tarkastushetkellä kylän itäpuolelle rakennettiin kerrostaloja ja koulua. Kylän länsipuolinen pelto oli oraalla, eli siis edelleen viljelyskäytössä. Tarkastushetkellä oli leuto syksy, ja syysvilja oli alkanut itää. Kylän keskus sijaitsee peltosaarekkeella, jonka kaakkoispäässä oli maanpinnalla näkyvissä puurakennuksen perustuksia, itäpäässä taas kiviä. Alueella on vielä mitä ilmeisemmin tutkimattomia keskiaikaisia asutuskerrostumia.			

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Kurttila	ID 31
Kylämäen nimi	Kurtbacka (Kurtby; Kurttila)			
Kirkkoneljannes	Köklaxin boli			
Kunto	3			
Peruskartta	2032 12a,b Espoo			
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 533 529, 15m; Y=6 675 080, 66m Malm X=2 533 531,02m; Y=6 674 575, 45m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no				
Omistaja				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 16. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1759/63 ja 1906.			
Tarkastus	9.10.2000 Teija Nurminen			
Diat	Yleiskuva lounaasta kuvattuna 9.10.2000			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Kurtbackan kylässä oli vuoden 1540 maakirjan mukaan kolme taloa, joiden nimet olivat Kurtas, Smeds ja Malm, ja joita ei enää ole olemassa alkuperäisillä paikoillaan. Kurtas ja Smeds sijaitsivat kylämäellä toistensa vieressä, tarkastushetkellä täysin rakentamattomalla mäellä nykyisten Noiron ja Hedengrenin tehdasrakennusten välissä. Myöhemmin marraskuun alussa 2000 selvisi, että Noiro aikoo laajentaa tilojaan myös ko. paikkaan, ja rakennustyöt alkoivatkin pikimmiten, ja nyt tällä hetkellä kohde on jo ilmeisesti täysin tuhoutunut. Malmin talo puolestaan on sijainnut hieman etäämmällä nykyisellä omakotitaloalueella Kurttilantien varressa, sen itäpuolella. Paikalla on nykyisin pihamaata ja puutarhaa. On kuitenkin edelleen mahdollista, että molemmissa em. Paikoissa on säilynyt jossain kohtaa myös keskiaikaisia asutuserrostumia.			

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Vanttila

ID 33

Kylämäen nimi

Källbolstad (Bensuls)

Kirkkoneljännes

Köklaxin boli

Kunto

2

Peruskartta

2032 12b,d Espoo

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 534 783, 88m

Y=6 676 139, 73m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 17.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1759/1763 ja 1906.

Tarkastus

4.10.2000 Teija Nurminen

Diat

16. Yleiskuva nykyisen bensulsin alueesta, kuvattu lännestä 4.10.2000.

17. Yleiskuva nykyisen Bensulsin alueesta, kuvattu lännestä 4.10.2000.

18. Yleiskuva, Bensulsin peltoja junaradan takana, kuvattu pohjoisesta 4.10.2000.

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Alun perin Fannsbyn (ks. ID nro 13) kylään kuulunut, mutta vuoden 1540 maakirjassa omaksi kyläkseen merkitty yksittäistalo, joka sai myöhemmin nimekseen Bensuls. Källbolstadin keskiaikainen kylä sijaitsee siis samassa paikassa, jossa Bensulsin talo nykyisinkin. Alue on säilynyt suuremmalta rakentamiselta, ja Bensulsin ja Espoonjoen välillä on vielä tänäänkin näyttävät edelleenkin viljelyksessä olevat pellot. Päärakennuksen luoteispuoleiseen rinteeseen on rakennettu matala uudisrakennus. Alue on pihamaata, puutarhaa, peltoa ja metsikköä ja alueella on mahdollisesti säilynyt keskiaikaistakin asutuserostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Vanhakartano

ID 34

Kylämäen nimi

Källstrand

Kirkkoneljännes

Storhoplaxin neljännes

Kunto

2

Peruskartta

2043 01a Hämeenkylä

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 541 197,75m

Y=6 683 273, 72m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 43-44.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.

Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 268.
2p. 1991.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Tarkastus

Teija Nurminen 29.9.2000.

Diat

23. Yleiskuva kuvattuna lännestä 29.9.2000.

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Gammelgårdin (ks. ID nro 16) kylän eteläosassa oleva alue, jota on kutsuttu myös omaksi erilliseksi Källstrand-nimiseksi kyläkseen.

Kylä sijaitsee nykyisen Nedre Röösin luona. Tarkastushetkellä Nedre Röösin lähellä rakennettiin. Alue on pihamaata, puutarhaa ja peltoa.

Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaisia asutuskerrostumia.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Järvenperä

ID 35

Kylämäen nimi

Kärrans

Kirkkoneljännes

Bembölen boli

Kunto

2

Peruskartta

2043 01a Hämeenkylä

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 540 163, 95m

Y=6 680 732, 27m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 35.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Kartat vuosilta 1700 ja 1777.

Tarkastus

Teija Nurminen 29.9.2000 ja 3.11.2000

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Vuoden 1540 maakirjan mukaan Kärrans kuului vielä Träskändan kylään, mutta vuoden 1571 hopeaveroluettelossa se oli merkitty omaksi kyläkseen. Kylä sijaitsee Heiniemessä Kolkekannaksentien pohjoispuolella, hieman pohjoiseen kohdasta, jossa tien vieressä kasvaa iso rauhoitettu tammi. Heiniemenkujan itäpuolinen alue on toistaiseksi rakentamaton, kun taas länsipuolisella alueella on pientaloja. Tarkastushetkellä alueelle rakennettiin uutta taloa Heiniemenkujan länsipuolella olevien kolmen paritalon jatkeeksi, niiden luoteispuolelle, ja Heiniemenkujan itäpuolelle tien viereen vedettiin kaapeliputkia. Auki olevissa leikkauksissa on havainnut löytöjä; maaperä oli vaaleanruskeaa savensekaista hiekkaa. Myöhemmin paikalle palattuani kaapelit oli jo rakennettu ja maastossa oli matalat muuntaja n. 2m etäisyydellä Heiniemenkujasta itään. Kaivannon alueella oli maanpinnassa näkyvissä muutamia tiilenpaloja. Alueella on mahdollisesti jäljellä myös keskiaikaista asutuserostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Kauklahti	ID	36
Kylämäen nimi	Köklax (Kauklahti)				
Kirkkoneljännes	Köklaxin boli				
Kunto	1				
Peruskartta	2032 12b Espoo				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 533 676, 21m Y=6 675 765, 69m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 14-16. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseumo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 47. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1759/1763.				
Tarkastus	6.10.2000 Teija Nurminen				
Diat	45. Yleiskuva rakentamattomasta kylämäestä kaakosta kuvattuna 9.10.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjassa Köklaxin kylässä oli yhdeksän taloa. Kylämäki sijaitsee Kuninkaankartanontien ja Erik Bassen tien välisessä rinteessä, ja siellä ovat sijainneet ainakin Sakan, Pellaksen ja Basansin (joka jakaantui myöh. LillBass ja StorBass, joista jälkimmäinen siirtyi joen toiselle puolelle) talot. Juusin talo on sijainnut tien länsipuolella (nyk. Kuninkaankartanontie 6-8) ja Bisan talo kukkulalla hiukan Juusista länteen. Skogbyn (=Skogbisa) talo sen sijaan sijaitsi ja sijaitsee vielä tänäänkin lähellä nykyistä Puolarmetsää. Kauklahtien kylämäen keskusalue on säilynyt ensiluokkaisessa kunnossa, ja on nykyisin rakentamattomaa puistikkoa. Mäellä kasvaa jaloja lehtipuita, ja siellä on paikoin näkyvissä myös kallioita. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaista asutuskerrostumaa.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Lahnus	ID	37
Kylämäen nimi	Lahnus, Lanoxby, Lora, Loureby				
Kirkkoneljännes	Gumbölen boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2041 11c				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 539 535, 08m Y=6 690 238, 36m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 29. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 295. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisempi kartta vuodelta 1700.				
Tarkastus	26.9.2000 Teija Nurminen				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjassa Lahnuksen kylässä oli viisi taloa. Kylä sijaitsi Luukinjärven ja Porintien pohjoispuolella, Vanhan Luukintien varrella. Vanhoista kylänrajoista päätellen Lahnus, Smedsby ja Tackskog olisivat alun perin olleet yhtä ja samaa kylää. Luukinjärven pohjoisosat ovat nykyisin soistuneet. Kylän alueelle rakennettiin muutamia uusia omakotitaloja tarkastus- hetkellä. Paikalla on nykyisin pihamaata, puutarhaa ja peltoa. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaisia asutuserrostumia.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Mankkaa

ID 38

Kylämäen nimi

Mankans eli Mankeby (Mankkaa)

Kirkkoneljännes

Gräsan puoliboli

Kunto

1 (Koivumankkaa)
2 (Lukupuro)

Peruskartta

2034 03a,b Tapiola

Mapinfotietokannan keskipisteet

Lukupuro X=2 542 487, 95m; Y=6 674 865, 90m
Koivumankkaa X=2 543 333, 78m; Y=6 674 607, 19m
Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 25.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1694.

Tarkastus

13.10.2000 Teija Nurminen

Diat

46. Koivumankkaa, yleiskuva etelästä 13.10.2000

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Vuoden 1540 maakirjan mukaan Mankansin kylässä oli neljä taloa. Kaksi kylän taloista sijaitsi nykyisessä Lukupurossa Lukupurontien ja Lukupuronrinteen tuntumassa Gräsanojan koillispuolella. Nykyisin alueelle on rakennettu pientaloja, ja talojen pihoissa ja puutarhoissa saattaa hieman olla jäljellä keskiaikaistakin asutuskerrostumaa. Toiset kaksi kylän taloista muodostivat aikaisemmin oman kylänsä nimeltään Ingvalidsböle tai Böle, ja se sijaitsi nykyisen Koivumankkaantien varrella olevassa nykyisin rakentamattomassa mäenrinteessä. Paikalla olevan mäen laki ja kaakkoisrinne on rakentamatonta virkistysaluetta. Mäelle on rakennettu kevyt grillikatos. Mäellä kasvaa runsaasti kulttuurikasveja ja jalolehtipuita. Rinteen alaosassa Koivumankkaantien varressa (=Koivumankkaantie 4) on pienkerrostalo ja muilta osin mäkeä ympäröi Orionin tehdasrakennukset. Mäellä on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaisia asutuskerrostumia.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Mankki	ID	39
Kylämäen nimi	Mankby (Mankki)				
Kirkkoneljännes	Esbobyn boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2032 12b Espoo				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 532 293, 65m; Y=6 676 136, 46m Finns X=2 532 132, 07m; Y=6 675 765, 75m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 13. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 20-23. 2p. 1991. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750.				
Tarkastus	Teija Nurminen 6.10.2000.				
Diat	47. Finssintie 2:n pihapiiriä lännestä 6.10.2000 48. Yleiskuva Finssinmäestä koillisesta 9.10.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Mankby on Esbobyn tytärkylä, ja se on todennäköisesti sijainnut Ladugårdsbackenin harjulla, nykyisen Finssintien varrella (osoitteessa Finssintie 2-8). Vuoden 1540 maakirjan mukaan kylässä oli kahdeksan taloa. Nykyisin paikalla toimii Espoon talli ja ratsastuskoulu, ja lähes kaikki rakentamaton alue on hevoslaitumena. Muita kuin talleihin liittyviä uudisrakennuksia ei paikalle toistaiseksi ole rakennettu. Finssin talo oli ainoa kantatiloista, josta on säilynyt tietoa. Se sijaitsi paikassa, jossa tänään on Finssin kansanopisto ja siihen liittyvät rakennukset. Alueella on oletettavasti säilynyt myös keskiaikaisia asutuserrostumia.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Matinkylä	ID	40
Kylämäen nimi	Mattby (Matinkylä)				
Kirkkoneljännes	Finnevikin boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2034 03a Tapiola				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 541 739, 00m Y=6 672 448, 50m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 21. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1695.				
Tarkastus	Teija Nurminen 20.10.2000.				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan kylässä oli neljä taloa, ja se sijaitsi nykyisen Matinkylän kartanon luona Mattbergskolanin eteläpuolella. Kartanon eteläpuolelle on rakennettu Matinkylän terveystakeskus parkkipaikkoinen ja lounaispuolelle Matinniityn päiväkot. Yleensäkin Matinkylässä rakennetaan runsaasti mm. Matinsyrjän alueella, joten kyläpaikan ympäristö tulee lähivuosina muuttumaan huomattavasti. Kartanorakennuksessa toimii nykyisin koulu ja sen eteläpuolisella alueella on koulupihaa, ja pohjoispuolella on pieni puisto. Alueella on vielä mahdollisesti jäljellä kylän keskiaikaisia asutuskerrostumia.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä Suvisaaristo

ID 41

Kylämäen nimi

Mellby

Kirkkoneljannes

Finnevikin boli

Kunto

2

Peruskartta

2032 11d

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 539 249, 09m

Y=6 667 101, 50m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 22.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Tarkastus

Teija Nurminen 17.10.2000.

Diat

49. Yleiskuvaa Kylälahdentieltä läheltä Turvesillan risteystä,
kuvattu
kaakosta. 17.10.2000

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Ramsöllä on ilmeisesti sijainnut keskiajalla Mellby-niminen kylä, jota ei ole mainittu enää vuoden 1540 maakirjassa. Kylä on ilmeisesti sijainnut Ramsön-saaren kaakkoisosassa Kylälahdentien ja Suvisaarentien alueella. Alueen itäpuolella on nykyisin Ramsön luonnonsuojelualue. Kyläpaikan tienoo on harvaanrakennettua ja aivan tienristeysten alue rakentamatonta. Paikassa on todennäköisesti säilynyt keskiaikaista asutuskerrostumaa, mutta sen täsmällisen tarkkaa sijaintia on pintapuolisella tarkastelulla vaikea määritellä.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Suvisaaristo	ID 42
Kylämäen nimi	Moisö			
Kirkkoneljännes	Finnevikin boli			
Kunto	2			
Peruskartta	2032 11d			
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 538 558, 71m Y=6 667 307, 46m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no				
Omistaja				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 22-23. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 173. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.			
Tarkastus	Teija Nurminen 17.10.2000.			
Diat	50. Punainen päärakennus ja pihapiiriä, Moisönkuja 2 etelästä 51. Moisölle johtava Maarinsilta Ramsön puolelta kuvattuna; taustalla Moisön saarta, kuvattu etelästä.			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Moisön saarella on sijainnut mahdollinen keskiaikainen kylä. Moisön talo on puolestaan sijainnut saaren länsiosassa. Alueella on nykyisin huviloita ja kesämökkejä. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaista asutuserostumaa.			

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Muurala	ID 43
Kylämäen nimi	Morby (Muurala)			
Kirkkoneljännes	Köklaxin boli			
Kunto	2			
Peruskartta	2032 12d Espoo			
Mapinfotietokantojen keskipisteet	Mickels X=2 535 634, 88m; Y=6 677 574, 25m Teir,Nyby X=2 535 652, 51m; Y=6 677 822,49m			
Rek.no Omistaja				
Käytetyt lähteet	<p>Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 17-18. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo.</p> <p>Lindholm Dan:Muuralan apostoli, 1999. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.</p> <p>Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984.</p> <p>Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartat vuosilta 1681 ja 1698.</p>			
Tarkastus	4.10.2000 Teija Nurminen			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	<p>Vuoden 1540 maakirjan mukaan Morbyn kylässä oli viisi taloa (Teir, Nyby, Mickels, Lammas sekä nimeltään tuntematon talo). Alue on nykyisin hyvin pirstoutunutta. Tarkastushetkellä Mickelsin pellolle rakennettiin paritaloja, joiden kohdalta mahdolliset keskiaikaiset asutuserrostumat ovat ilmeisesti tuhoutuneet. Teirin alueelle myös rakennettiin pientaloja, mutta siellä on jäljellä myös rakentamatonta aluetta ja vanhana rakennuskantana säilynyt kivinen makasiini sekä navetan kiviperustukset.</p> <p>Espoon kaupunginmuseo suoritti kaivauksia Teirin ja Nybyn tiloilla vuosina 1995 ja 1996. Huomattavin löytö kaivauksilta oli nk. Apostolilusikan nuppi, joka on peräisin 1500-luvulta. Morbyn alue nykyisin pihamaata, puutarhaa, puistikkoa sekä joutomaata, ja siellä on mahdollisesti säilynyt keskiaikaisiakin asutuserrostumia.</p>			

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Muulo	ID	44
Kylämäen nimi	Mulby (Muulo)				
Kirkkoneljännes	Köklaxin boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2032 12a,b Espoo				
Mapinfotietokannan keskipisteet	Niss(kylätontti) X=2 533 191,45m; Y=6 674 924, 07m Jupp X=2 533 379, 86m; Y=6 674 644, 94m Petas X=2 533 063, 66m; Y=6 674 696, 71m Hinds X=2 532 945, 19m; Y=6 674 522, 01m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 16. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1759/1763 ja 1906.				
Tarkastus	9.10 ja 18.10. 2000 Teija Nurminen				
Diat	52. Yleiskuvaa Kauklahdenväylän tienolta kuvattuna idästä18.10.2000 53. Yleiskuvaa Kauklahdenväylän koillispuolelta kuvattu lounaasta 18.10.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Mulbyn kylässä oli viisi taloa, ja yksi kantataloista oli autio jo 1500-l, muiden talojen nimet olivat: Niss, Petas, Hinds ja Jupp. Mulbyn kylätontti on sijainnut entisen Nissin talon luona nykyisen Kauklahdenväylän ja Åminnenrannan risteyksen tuntumassa. Paikalla on nykyisin omakotitalonpihaa, puutarhaa ja teidenvälistä joutomaata. Kantataloista Jupp on edelleen olemassa entisellä paikallaan, ja Petas on sijainnut rinteessä nykyisen Åminnen länsi - ja luoteispuolella, Hinds puolestaan on sijainnut nykyisellä omakotitaloalueella Stenbackantien ja Rannikontien välissä. Paikoilla on nykyisin pihamaata, puutarhaa ja puistikkoa. Alueilla on mahdollisesti säilynyt keskiaikaistakin asutuskerrostumaa.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Mynttilä	ID	45
Kylämäen nimi	Myntböle (Mynttilä)				
Kirkkoneljännes	Gumbölen boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2032 12b Espoo				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 533 112, 71m Y=6 677 052, 95m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no	1:42				
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 27. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 30. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1778.				
Tarkastus	6.10.2000 Teija Nurminen				
Diat	54. Pihapiiriä joen toiselta puolen luoteesta 6.10.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjassa Myntbölen kylässä oli kaksi taloa. Kylä sijaitsi nykyisen Myntin talon kohdalla Gumbölenjoen molemmin puolin. Paikalla sijaitsee nykyisin Myntin talo joen kaakkoispuolella, ja alue on pihamaata sekä puutarhaa. Myntin talon kohdalla on kulkenut vanha kylätie ja jokea ylittänyt silta on edelleen samassa kohdassa. Mynttiläntielle taloa reunustaa korkea kuusiaita, ja tien itäpuolella on Gumbölen golfkenttää. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaisia asutuskerrostumia.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Martinkylä	ID	46
Kylämäen nimi	Mårtensby				
Kirkkoneljännes	Finnevikin boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2032 12c Espoo				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 539 008, 26m Y=6 671 610, 12m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 20. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 208-209. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1698.				
Tarkastus	Teija Nurminen 16.10.2000.				
Diat	55. Bondaksen päärakennus ja pihaa lännestä 16.10.2000. 56. Hannuksen pihapiiriä lounaasta 16.10.2000.				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Mårtensbyn kylässä oli kuusi taloa, ja tuolloin myös Finnån talot oli merkitty Mårtensbyn kylään kuuluviksi, ja koska Finnå oli emäkylä, on mahdollista että sen alkuperäinen paikka oli Mårtensbyn paikalla, ja vasta myöhemmin se olisi siirretty. 1600-l paikalla oli enää Hannuksen, Bondaksen, Pejn ja Lapin talot ja vielä nykyisinkin paikalla ovat Hannuksen ja Bondaksen talot. Nykyisin Bondaksen päärakennuksen eteläpuolella toimii käytettyjen autojen myyntiyritys, joka on maisemallisesti ruman näköinen, muttei aiheuta vahinkoa itse kylämäelle. Lisäksi Hannuksentien toisella puolella olevalle pellolle on rakennettu teollisuusrakennuksia, joiden vuoksi kylämäen maisema on kärsinyt ja rakennusten alla ovat mahdolliset asumusjäänteet tuhoutuneet. Molempien talojen pihalla ja tien toisella puolella olevalla pellolla on mahdollisesti vielä säilyneitä keskiaikaisia asumusjäänteitä. Talojen edustojen tienleikkauksesta näkyy tummaa multamaata, josta poimin talteen tiiltä sekä posliini - ja saviastianpaloja.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Mäkkylä	ID	47
Kylämäen nimi	Mäkkylä				
Kirkkoneljännes	Storhoplaxin neljännes				
Kunto	2				
Peruskartta	2034 03d Tapiola				
Mapinfotietokannan keskipisteet	Kalkkipellonmäki X=2 546 074, 28m; Y=6 678 947, 75m Puustellinmäki X=2 545 848, 09m; Y=6 679 074, 74m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	<p>Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 36-37. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.</p> <p>Laine Sirkku, Ensimmäisen maailmansodan aikainen maalinnoitus Espoossa. Espoon kaupungin tekninen keskus 1998,24-28.</p> <p>Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.</p> <p>Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1755 ja 1776.</p>				
Tarkastus	Teija Nurminen 28.9.2000				
Diat	<p>57. Kalkkipellonmäki: Yleiskuva parkkipaikanviereisestä puistosta etelästä 28.9.2000</p> <p>58. Puustellinmäki: Joen länsirannan rakentamatonta osaa kuvattuna koillisesta 28.9.2000</p> <p>59. Puustellinmäki: Joen itärannan puistoa pohjoisesta 28.9.2000</p>				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	<p>Vuoden 1540 maakirjassa Mäkkylän kylässä oli viisi taloa, ja mahdollisesti myös Storhoplaxin kylä sijaitsi alun perin samalla paikalla, ennen siirtymistään lähemmäksi merenrantaa. Mäkkylän keskiaikainen kylä on sijainnut Toisalta</p> <p>A: Kalkkipellonmäellä, jossa oli alkuperäinen vanha kylätontti. Se sijaitsee Vanhan Turuntien eteläpuolella. Paikalla on nykyisin Tieto-Enatorin ja Raha-automaattiyhdistyksen rakennukset. Turuntien ja Tieto-Enatorin (jonka länsipuolella) sekä Raha-automaattiyhdistyksen (jonka pohjoispuolella) rakennusten rajaamalla alueella on hoitamaton puistoa, jossa kasvaa mm. jaloja lehtipuita. Myös Raha-automaattiyhdistyksen rakennuksen parkkipaikan ja sille johtavan tien välissä on pienialainen pihanurmikon peittämä puisto. Näissä rakentamattomissa</p>				

kohdissa, sekä muuallakin alueella saattaa olla jäljellä säilyneitä keskiaikaisiakin asutuskerrostumia.

Toisalta

B: Puustellinmäen länsipuolella olevan ojan länsipuolella. Kylä siirtyi Kalkkipellonmäeltä aluksi puron länsirannalle, ja on mahdollista, että puron länsirannalla olisi sijainnut jo jokin talo aiemminkin. Länsirannan tuntumassa on kerrostaloja, ja hieman pohjoisempaa puistomaista ulkoilualuetta. Myöhemmin kylä siirtyi puron itärannalle, Puustellinmäelle, mahdollisesti vasta keskiajan jälkeen.

Puustellinmäellä, joka sijaitsee Vanhan Turuntien pohjoispuolella, ja on tällä hetkellä rakentamatonta puistoaluetta. Vanhassa peruskartassa ollut mäellä sijainnut rakennus on purettu pois. Alueella on sijainnut myös ensimmäisen maailmansodan linnoitusrakennelmia (tukikohtaa XXVIII). Paikalla kasvaa runsaasti jaloja lehtipuita, ja maastossa on paikoitellen näkyvissä eriaikaisia kiviperustuksia. Alueella on jonkin verran roskajätettä, mutta muutoin se on ihanteellinen puistoympäristönä.

Alueilla on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaisia asutuskerrostumia.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Nuukio	ID	48
Kylämäen nimi	Noux - Sahaojan itäpuoli				
Kirkkoneljannes	Gumbölen boli				
Kunto	1				
Peruskartta	2041 10a Nuukio				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 532 506, 54m Y=6 683 098, 10m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek. No: Omistaja	Maula 2:105 ja Heikkilä 32, reuna-alueet 1:55,56; 3:90				
Käytetyt lähteet	<p>Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 14 ja 26 Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.</p> <p>Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 227-231, ja lisäys s.318 (Maula). 2p. 1991.</p> <p>Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.</p> <p>Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1699.</p>				
Tarkastus	Teija Nurminen 2.10.2000				
Diat	<p>60. Yleiskuva peltojen takaa tieltä lännestä kuvattuna 2.10.2000</p> <p>61. Maula, yleiskuva kaakosta 2.10.2000</p> <p>62. Vasemmalla Maula, oikealla Konungs kaakosta 2.10.2000</p> <p>63. Maulan ulkorakennuksen ympäristöä lännestä 2.10.2000</p> <p>64. Heikkilän silta etelästä 2.10.2000</p> <p>65. Heikkiän päärakennuksen ympäristöä kaakosta 2.10.2000</p> <p>66. Heikkilän päärakennuksen ympäristöä etelästä 2.10.2000</p>				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	<p>Gumbölen boliin kuuluneet, nykyisinkin olemassa olevat kolme kantataloa (Maula, Heikkilä ja Konungs) Sahaojan itärannalla sijaitsevalla kylämäellä. Taloista Maula ja Heikkilä sijaitsevat edelleen entisillä paikoillaan vanhalla kylämäellä, mutta Konungs on siirretty nykyisin pohjoisemmaksi. Konungs on sijainnut alunperin Maulan talon lähetyvillä, sen koillispuolella.</p>				

Kylämäki on hyvin säilynyt maisemallisena kokonaisuutena. Heikkilään on tosin rakennettu vanhan päärakennuksen lounaispuolelle uusi rakennus ja lisäksi vanhaan päärakennukseen on liitetty uusi osa sen luoteispuolelle, mutta uudisrakennukset sopeutuvat kutakuinkin vanhaan maisemaan. Heikkilään Sahaojan yli johtava yksiaukkoinen kiviholvisilta on varsin kaunis, ja sen nykyinen muoto on peräisin korjauksesta vuosilta 1905-10. Maulan päärakennus paloi vuonna 1987, ja entisen talon paikalle on rakennettu entisenkokoinen, perinteiseen ympäristöönsä mainiosti sopiva rakennus. Konungsin vanha tonttipaikka on nykyisin rakentamattomana laitumena Maulan päärakennuksen koillispuolella ilmeisen hyvin säilyneenä, ja paikalta pilkottaa esiin kiviä sieltä täältä matalan nurmikerroksen alta. Sahaojan länsirannalla on Esbobyin boliin kuulunut kylämäki. Alueella on mahdollisesti säilynyt keskiaikaista asutuserostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Nuuksio	ID	49
Kylämäen nimi	Noux-Sahaojan länsipuoli				
Kirkkoneljännes	Esbobyn boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2041 10a Nuuksio				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 532 308, 80m Y=6 682 955, 30m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek. No:	Nikula 6:53				
Omistaja					
Käytetyt lähteet	<p>Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 14. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.</p> <p>Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 227. 2p. 1991.</p> <p>Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.</p> <p>Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1699.</p>				
Tarkastus	Teija Nurminen 2.10.2000				
Diat	<p>67. Yleiskuva Nikulanmäestä lännestä 2.10.2000</p> <p>68. Nikulanmäen laidunalueetta lännestä 2.10.2000</p>				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	<p>Esbobyn boliiin kuului neljä taloa, jotka sijaitsivat tiiviissä ryhmässä Sahaojan länsirannalla. Talot olivat Hista, Kihi, Lassila ja Nikkula. Kolme muuta taloa on myöhemmin liitetty Histaan, joka nykyisin sijaitsee noin kilometrin verran lounaaseen vanhasta alkuperäisestä sijainnistaan ja kyläpaikastaan.</p> <p>Kylämäellä, jota nykyisin myös kutsutaan Nikulanmäeksi, sijaitsee enää vain Nikulan tila, ja suurin osa vanhaa kylämäkeä on rakentamattomana kotieläinlaitumena. Alueelta pilkottaa sieltä täältä matalan ruohikon seasta kiviä, joista osa ilmeisesti on luonnonkiviä, mutta osa voinee kuulua myös vanhoihin rakennuksiin tai muihin rakennelmiin. Tieltä katsottuna maisema näyttää hyvinkin säilyneeltä ja eheältä, mutta todellisuudessa paikalta on otettu runsaasti hiekkaa</p>				

kotitarpeeksi. Nimittäin pää- ja ulkorakennusten koillispuolen sekä Heinäs- ja Brobackan-teiden risteyksen välille rajoittuvan alueen keskeltä on otettu hiekkaa runsaasti, ja paikalla on suurehko hiekkakuoppa, joka on tuhonnut kuopan kohdalla olleet mahdolliset vanhemmat rakenteet. Hiekanottoa paikkaa reunustavat kuitenkin lehtipuut, ja maisemallisesti alue näyttää eheältä varsinkin ajotieltä katsottuna.

Alueella on mahdollisesti säilynyttä keskiaikaista asutuskerrostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Nettaa	ID	50
Kylämäen nimi	Numby; Snettans (Nettaa)				
Kirkkoneljännes	Gumbölen boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2041 10d Nuuksio				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 538 082, 03m Y=6 687 197, 21m Lomakkeeseen liittyvä alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no	1:24 ja 2:16				
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 28. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 287-288. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1700.				
Tarkastus	26.9.2000 Teija Nurminen				
Diat	69. Yleiskuva lännestä 26.9.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjassa Numbyn kylässä oli kaksi taloa. Myöhemmin kylää alettiin kutsua Snettansin nimellä, ja kylätontti on sijainnut paikassa, jossa Snettans sijaitsee nykyäänkin. Luultavasti Numby on lähellä sijaitsevan Rödskogin tytärkylä. Vielä nykyisinkin paikka on viljeltyjen peltojen reunustamaa, ja se muodostaa yhtenäisen eheästi keskiajalta nykypäivään säilyneen kokonaisuuden Rödskogin kanssa. Snettansin pihamaa on nykyisin täynnä hevoshakoja. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaisia asutuserrostumia.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Nupuri	ID	51
Kylämäen nimi	Nupurböle				
Kirkkoneljännes	Gumbölen boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2041 10a Nuuksio				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 532 947, 73m Y=6 680 833,45m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek. No	1:180				
Omistaja					
Käytetyt lähteet	<p>Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 27. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.</p> <p>Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 234. 2p. 1991.</p> <p>Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.</p> <p>Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1699.</p>				
Tarkastus	Teija Nurminen 2.10.2000				
Diat	70. Yleiskuva koillisesta 2.10.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	<p>Gumbölen boliin kuulunut Nupurbölen tila, joka irtaantui Gumbölen kylästä omaksi kyläkseen 1500-luvun puolivälissä. Nupurin kartano sijaitsee Nupurinjärven itärannalla, ja toimii nykyisin motellina ja alueella on myös golfkenttä. Maisemallisesti alue on rikkonainen. Se sijaitsee puristuksessa Turun moottoritien ja Nupurilantien välisellä alueella, ja Nupurilantien risteyksessä on nykyisin Shellin huoltoasema ja autokorjaamo. Nupurilantien ja Brobackantien risteyksessä sijainnutta Nupurbölen torppaa ei enää ole. Kartanon päärakennuksen ja huoltamon välinen peltoalue ja samoin päärakennuksesta lounaaseen oleva ranta on nykyisin golfkenttänä. Päärakennuksesta etelään on rakennettu motellin majoitustiloja. Kyläkeskus on mahdollisesti sijainnut juuri motellin päärakennuksen, pihan ja majotusrakennusten luona. Alueella on mahdollisesti vielä säilynyttä keskiaikaista asutuserrostumaa.</p>				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Oittaa	ID	52
Kylämäen nimi	Oitans (Rythenböle) (Oittaa)				
Kirkkoneljännes	Bembölen boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2041 10c Nuuksio				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 536 580, 92m Y=6 681 395,88m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no	1:39				
Omistaja	Espoon kaupunki				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 33. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 235-236. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1764 ja 1774.				
Tarkastus	Teija Nurminen 27.9.2000				
Diat	71. Oittaaan kartanon pihaa eteläkaakosta 27.9.2000 72. Oittaaan kartanon pihaa lounaasta 27.9.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjassa yksittäistalo. Keskiaikainen talo on sijainnut ilmeisesti lähes samalla paikalla kuin Oittaaan kartano tänäkin päivän. Oittaaan kartano on nykyisin Espoon kaupungin virkistys- ja ulkoilukäytössä. Paikalla on puutarhaa ja pihamaata. Alueen eteläosassa on iso ja ruma, tosin kaikkien lasten rakastama vesiliukumäki. Alueella on mahdollisesti säilynyt keskiaikaisiakin asutuskerrostumia.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Hakalehto	ID	53
Kylämäen nimi	Otnäs (Otaniemi)				
Kirkkoneljännes	Storhoplaxin neljännes				
Kunto	3				
Peruskartta	2034 03d Tapiola				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 546 161, 23m Y=6 675 226, 03m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 41. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 160. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1692.				
Tarkastus	Teija Nurminen 20.10.2000.				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Otnäsin kylässä oli neljä taloa. Nykyisin paikalla sijaitsee Teknillinen korkeakoulu ja VTT:n laitoksia. Vanha kylätontti on sijainnut TKK:n päärakennuksen paikalla. Alue edustaa hyvinsuunniteltua nykyarkkitehtuuria. Vanhasta kartanoalueesta on jäljellä enää vain lehtipuut. Paikka on mahdollisesti täysin tuhoutunut.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta Espoo

Kylä

ID 54

Kylämäen nimi

Prästgård

Kunto

2

Peruskartta

2032 12d Espoo

Mapinfotietokannan keskipiste

X=2 536 165, 48m
Y=6 677 589, 96m

Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta

Rek.no

Omistaja

Espoon seurakunnat

Käytetyt lähteet

Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 17,45-46.
Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupungin museo.

Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.

Kohteen lyhyt historia ja kuvaus

Espoon kivikirkko on rakennettu Markus Hiekkasen mukaan vuosina 1485-1490. Sitä ennen paikalla ilmeisesti oli puusta rakennettu kirkko tai kappeli, joka mahdollisesti oli rakennettu jo 1300-luvun puolivälissä, ja jota oli ajan myötä korjattu, kohennettu, laajennettu tai rakennettu toiseen kertaan.

Espoon pappila perustettiin vuonna 1492 pappilalle tehdyn vahvistuskirjan myötä, jonka oli allekirjoittanut 24 espoolaista talollista, mm. Olof Bengtsson, joka omisti nykyisen Bensulsin talon.

Nykyisin paikalla on pihamaata sekä nykyisen pappilan rakennuksia. Alueella on myös ollut hiekanottoa ja hautoja. Alueella saattaa vielä olla jäänteitä keskiaikaisesta pappilasta.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Röylä	ID	55
Kylämäen nimi	Rödskog (Röylä)				
Kirkkoneljannes	Gumbölen boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2041 10d Nuuksio				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 538 855, 42m Y=6 687 341, 82m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 28. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 280-286. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1700 ja 1760.				
Tarkastus	26.9.2000 Teija Nurminen				
Diat	73. Buusintie 2:n pihaa kaakosta 26.9.2000 74. Yleisnäkymää Hovgårdista etelästä kuvattuna 26.9.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Rödskogin kylässä oli seitsemän taloa, myöhemmin taloja oli enää neljä ja niiden nimet olivat: Hov, Neppers, Nyby ja Buus. Kylä sijaitsi keskiajalla samassa paikkaa, jossa se vielä tänäänkin on., ja se on säilynyt upeana kokonaisuutena. Kylä sijaitsee Röyläntien molemmin puolin peltojen reunustamalla niemekkeellä. Kylätontti on todennäköisesti ollut nykyisessä Buusintie 2:ssa ja kylän kantatila on sijainnut joko Hovin tai mahdollisesti Neppersin talon kohdalla. Nykyisin isojaon jäljiltä Neppers sijaitsee hieman etäämpänä ja etelään muista taloista peltojen keskellä olevalla saarekkeella. Kylän alue on pihamaata, puutarhaa ja peltoa. Alueella on mahdollisesti säilynyt keskiaikaisiakin asutuserrostumia.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Kauklahti	ID	56
Kylämäen nimi	Skogby, Skogbisa,Bysa, Skograsin				
Kirkkoneljännes	Köklaxin boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2032 12c Espoo				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 237 941, 83m Y=6 673 867,75m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 15-16. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 140 sekä lisäys s. 317. 2p. 1991. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1763.				
Tarkastus	18.10.2000 Teija Nurminen				
Diat	75. Yleiskuvaa pihalta kuvattuna luoteesta 18.10.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjassa Skogbisa oli yksi Kaukalahden kylän yhdeksästä talosta, ja jo tuolloin se sijaitsi nykyisellä paikallaan, Puolarmetsän länsipuolella, Vanhan Pisantien päässä. Myöhemmin Bisa muodosti oman kylänsä. Skogbisan talossa toimii nykyisin Pisan päiväkotit, ja päärakennuksen länsipuolelle on rakennettu uusi lasten päiväkodin rakennus. Päärakennuksen koillispuolella, mäen alapuolella on tasoitettu autoparkkipaikka, ja lounaispuolella mäen laella on puolestaan lasten leikkikenttää. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaista asutuskerrostumaa.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Puotinen, Koskelo	ID 57
Kylämäen nimi	Skarakaby			
Kirkkoneljännes	Bembölen boli			
Kunto	2			
Peruskartta	2041 10c Nuuksio			
Mapinfotietokannan keskipisteet	Kylätontti X=2 538 558, 19m; Y=6 683 437, 96m Bodomintie 2 X=2 538 976, 31m; Y=6 683 290, 05m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no	4:25 ja 6			
Omistaja				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 34. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 246 sekä lisäys s. 319. 2p.1991. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1699 ja 1774.			
Tarkastus	Teija Nurminen 29.9.2000			
Diat	76. Yleisnäkymä, vasemmalla golfkentän parkkipaikka kuvattu kaakosta 29.9.2000 77. Bodomintie 2 kuvattuna lännestä 29.9.2000			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Skarakabyn kylässä oli neljä taloa. Kylätontti sijaitsee lähellä Bodomin kartanoa, sen itäpuolella olevan mäen itäreunassa, Bodomintien varrella, ja lisäksi yksi kylän taloista on sijainnut Bodomintie 2 kohdalla. Kylän talojen nimet olivat Guss, Eskas ja Jofs, ja niiden nimet ovat osittain säilyneet maastossa peltojen nimissä, vaikkakin entiset pellot ovat nykyisin golfkenttänä. Alkuperäistä peltomaisemaa paikalla ei enää ole, mutta maisema on edelleen avoin golfkentän vuoksi. Kylätontille on rakennettu golfkenttää ja siihen liittyviä uusia teitä. Tarkastushetkellä Bodomintie 2 rakennettiin uutta rakennusta. Molemmilla alueilla on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaista asutuserostumaa.			

ESPOON KESKIAIKAISSET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Luukki	ID	58
Kylämäen nimi	Smedsby (Luk)				
Kirkkoneljännes	Gumbölen boli				
Kunto	1				
Peruskartta	2041 10d Nuuksio				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 538 567, 31m Y=6 689 525, 49m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek. No	1:130				
Omistaja	Helsingin kaupunki /Ulkoiluvirasto				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 28-29. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 295-296. 2p. 1991. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1700.				
Tarkastus	Teija Nurminen 25.9.2000				
Diat	78. Yleiskuva Vihdintieltä kuvattu koillisesta 25.9.2000 79. Yleiskuva etelästä 25.9.2000 80. Yleiskuva luoteesta 25.9.2000 81. "Keittokatosarekettä" lännestä 25.9.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Smedsbyn kylä on rakennettu Luukinjärven rannalle keskiajalla. 1500-l lopulla kylästä alettiin käyttää nimitystä Sötby, ja 1600-l alusta ja lähtien kylän nimi on ollut Luuk. Vuoden 1540 maakirjan mukaan kylässä oli kolme taloa, ja kylätontti on sijainnut hieman Luukin kartanon päärakennuksesta rantaan päin. Alue on nykyisin Helsingin kaupungin retkeily- ja telttailukohteenä, ja se on avoimna majoittautumista varten asuntovaunuille ja telttailijoille toukokuun alusta lokakuun puoleenväliin. Päärakennuksen etelä- ja lounaispuolella sijaitsee puutarha omenapuineen. Päärakennuksen kaakkoispuolelle on rakennettu aidattu lasten leikkiapuisto. Muu alue päärakennuksen ja rannan välillä on hoidettua matalaa pihanurmikkoa, ja toimii				

telttailualueena Päärakennuksen ja rannan välisessä mäellä on pohjoispuolella aitta, jossa vuosiluku 1819, mäen eteläosaan on rakennettu betoniperusteinen keittokatos/halkovaja, muutoin alueelle ei ole rakennettu uutta rannan ja päärakennuksen välille. Alue on hyvin säilynyttä ja maisemallisesti yhtenäistä ja siellä on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaista asutuskerrostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Kivenlahti	ID	59
Kylämäen nimi	Stensvik (Kivenlahti)				
Kirkkoneljännes	Finnevikin boli				
Kunto	3				
Peruskartta	2032 12c Espoo				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 535 342, 86m Y=6 671 615, 48m Lomakkeeseen liitty alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 23. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseumo. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartat vuosilta 1786 ja 1906.				
Tarkastus	16.10.2000 Teija Nurminen				
Diat	82. Yleiskuva sisäpihasta lännestä 16.10.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Stensvikin kylään kuului viisi taloa. Kylätontti on sijainnut Ala-Kivenlahdessa Kivenlahdenkadun, Meripoijun ja Merivalkaman tienoilla. Alueella on nykyisin runsaasti kerrostaloja. Ko. teiden rajoittamalla alueella on kerrostalojen "sisäpihalla" matala puurakennus, jossa toimi tarkastushetkellä kahvio. Paikalla kasvaa myös lehtipuita ja on näkyvissä avokalliota. Vaikka ko. "sisäpiha" on osittain rakennettukin ja päällystetty asfaltilla , on mahdollista että vielä rakentamattomilta osin paikalla on pienialaisesti säilynyttä keskiaikaista asutusjäänteitä.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Suurhuopalahti	ID	60
Kylämäen nimi	Storhoplax (Alberga)				
Kirkkoneljännes	Storhoplaxin neljännes				
Kunto	2				
Peruskartta	2034 03d Tapiola				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 545 524, 43m Y=6 678 454, 55m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	<p>Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 37-38. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo</p> <p>Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 109-110. 2p. 1991.</p> <p>Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.</p> <p>Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä yksityiskohtaisemmat kartat vuosilta 1775 ja 1776.</p>				
Tarkastus	Teija Nurminen 12.10.2000				
Diat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Perkkaalta, Ammattikoulun luoteispuolelta, kuvattu pohjoisesta 12.10.2000. 2. Yleisnäkymää nykyisen päärakennuksen puistosta kuvattu luoteesta 12.10.2000. 				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	<p>1600-luvun alussa Skeitansin taloa lukuun ottamatta kaikki muut StorHoplaxin kylän talot liitettiin Albergan kartanoon. Storhoplaxin kylä sijaitsi alun perin ilmeisesti samassa paikkaa kun Mäkkylän kylä, mutta siirtyi myöhemmin lähemmäksi merenrantaa nykyiselle Perkkaalle. Kylä on sijainnut nykyisen Perkkaan alueella, vanhan Albergan päärakennuksen ja Skeitansin (myöh. Bergans) talojen luona. Nykyisin sekä Albergan vanha päärakennus että Bergans on purettu pois. Albergan paikalle rakennettiin ammattikoulu ja Bergansin paikalla on Perkkaan kerrostaloalue. Bergansin vanha kellari on säilytetty parkkipaikan alla. Majurinpolun pohjoisenpuolinen alue on nykyisin osittain puuttomana ruohokenttänä sekä lehtipuista muodostuvana puistona ja paikalla on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaisia asutuserrostumia. Kerrostaloalueen keskellä, Perkkaan puistossa toimii nykyisin lasten leikkipuisto. Alueelle on rakennettu</p>				

kevytrakenteisia lasten leikkitelineitä. Myös tällä alueella on mahdollisesti säilynyt keskiaikaisia asutuskerrostumia. Jokin kylän taloista on ilmeisesti sijainnut nykyisen Kehä I:n länsipuolella Albergan kartanon nykyisen päärakennuksen paikalla. Päärakennuksen ympärillä on nykyisin puistoa, ja alueella saattaa vielä olla jäljellä myös keskiaikaisia asutuskerrostumia.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Suvisaaristo	ID	61
Kylämäen nimi		Svinö			
Kirkkoneljännes		Finnevikin boli			
Kunto		2			
Peruskartta		2032 11d			
Mapinfotietokannan keskipiste		X=2 539 459, 89m Y=6 668 597, 24m			
		Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta			
Rek.no		1:863			
Omistaja					
Käytetyt lähteet		Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 22. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 185. 2p. 1991. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1698.			
Tarkastus		Teija Nurminen 17.10.2000.			
Diat		83. Yleiskuva koillisesta. 17.10.2000			
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus		Vuoden 1540 maakirjan mukaan kylässä oli kaksi taloa. Svinön vanha kylä on sijainnut samannimisen saaren länsiosassa Suvisaarentien ja Svinöbackenin rajoittaman alueen tuntumassa. Tarkastusajankohtana Suvisaaristoon vedettiin saaren länsiosaan Suvisaarentien eteläpuolelle putkia. Kylän alue on pääosin rakentamatonta niittyä, jota käytetään osaksi myös kotieläinlaitumena. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaista asuinkerrostumaa.			

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Suvmetsä	ID	62
Kylämäen nimi	Söderskog				
Kirkkoneljännes	Finnevikin boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2032 12d Espoo				
Mapinfotietokannan keskipisteet	Päärakennus X=2 537 192,17m; Y=6 675 465, 80m Torpat X=2 537 465, 93m; Y=6 675 725, 90m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no Omistaja	1:3 ja 1:4				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 24. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 133-136. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984.				
Tarkastus	18.10.2000 Teija Nurminen				
Diat	84. Pihapiiriä lounaasta 18.10.2000 85. Peltoalueita kaakosta kuvattuna 18.10.2000 86. Peltoalueita kaakosta kuvattuna 18.10.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Söderskogin kylässä oli neljä taloa. Alun perin kylä on kuulunut Morbyn kylään, mutta irtaantunut siitä omaksi kokonaisuudekseen. Kylä on sijainnut nykyisen Finnoontien varrella Söderskogin tilan kohdalla ja osittain peltojen keskellä kohoavalla kukkulalla, päärakennusten itäpuolella, johon myöhemmin rakennettiin muutama torppa. Paikka on toistaiseksi upeasti säilynyt kokonaisuus aivan Espoon keskuksen tuntumassa. Tilan peltoalueet ovat suurimmaksi osaksi vielä viljelyksessä ja alueella ei ole uudisrakennuksia. Riimuniityntien tuntumaan tilarakennuksista pohjoiseen on ampumakenttä-alue. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaista asutuserostumaa.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Suvela	ID	63
Kylämäen nimi	Södrik eli Söderijke (Suvela)				
Kirkkoneljännes	Gumbölen boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2032 12d Espoo				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 536 378, 84m Y=6 677 553, 82m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 27-28. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 59. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartat vuosilta 1681, 1698 ja 1755.				
Tarkastus	9.10.2000 Teija Nurminen				
Diat	87. Yleiskuva, oikeassa reunassa Doms, kuvattu etelästä 9.10.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	<p>Södrikin keskiaikainen kylä sijaitsi kirkkoa vastapäätä Espoonjoen kaakkoispuolella olevalla mäellä. Vuoden 1540 maakirjan mukaan siellä oli viisi taloa, joista yksi kantatalo, Doms, on vielä tänäkin päivänä entisellä kylämäellä. Alueen läpi kulkeva tie on oletettavasti ollut käytössä jo keskiajalla, ja on nykyisin nimeltään Vanhan Lakelantie.</p> <p>Espoonjoen tuntumassa, Vanhan Lakelantien eteläpuolella on nykyisin pylväikön reunustama rakennettu puutarha. Domsin ympärillä on pihamaata sekä sitä ympäröivässä mäenrinteessä puistoa. Södrikin alue ulottuu aina nykyisen Espoon keskuksen kohdalle, ja Domsin ja Espoon keskuksen välinen alue onkin rakennettua.</p> <p>Alueella on mahdollisesti säilynyt keskiaikaisia kulttuurikerrostumia.</p>				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Soukka	ID	64
Kylämäen nimi	Sökö (Soukka)				
Kirkkoneljännes	Finnevikin boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2032 11d ja 2032 12c				
Mapinfotietokannan keskipisteet	eteläinen X= 2 537 192, 17 m; Y=6 675 465, 80m pohjoinen X=2 537 465, 93m; Y= 6 675 725, 90m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	<p>Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 23. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo.</p> <p>Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 164-166. 2p. 1991.</p> <p>Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984.</p> <p>Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartta vuodelta 1698.</p>				
Tarkastus	16.10.2000 Teija Nurminen				
Diat	<p>88. Yleisnäkymä uimahallin itäpuolelta urheilupuistoon, kuvattu koillisesta 16.10.2000</p> <p>89. Soukanpohjan päärakennuksen ympäristöä etelästä 16.10.2000</p> <p>90. Näkymä Övergårdiin, etualalla palstaviljelmiä, kuvattu pohjoisesta 16.10.2000</p> <p>91. Övergårdin pihapiiriä kuvattuna luoteesta 16.10.2000</p>				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	<p>Vuoden 1540 maakirjan mukaan Sökön kylässä oli kaksi taloa. Karttojen mukaan kylä on sijainnut Övergårdin talon luona. Vuonna 1995 Espoon kaupunginmuseo suoritti arkeologisia koekaivauksia urheilupuiston pohjoisosassa Sökövikenin koulun ja uimahallin välisellä alueella. Kaivausten löydöistä päätellen asutusta on ollut myös Urheilupuiston halki virtaavan puron pohjoispuolella; siellä on mahdollisesti sijainnut myös Sökön vanha kylätontti (=pohjoinen alue). Uimahallin ja koulun välillä on nykyisin urheilukenttä, josta puro hädin tuskin erottuu. Aluetta on tasoitettu urheilupuistoa rakennettaessa. Soukanpohjan kartanon alueella on lammas- ja vuohilaitumia, ja Soukanpohjan ja Övergårdin välisellä alueella puolestaan</p>				

pieniä vuokrattavia viljelyspalstoja. Övergårdin alue jatkuu myös Espoonlahdentien toiselle puolella. Kylän alue siis nykyisin urheilukenttää, pihamaata, puutarhaa ja laidunmaata. Alueella on mahdollisesti säilynyt myös keskiaikaista asutuskerrostumaa.

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Takkula	ID	65
Kylämäen nimi	Tackskog				
Kirkkoneljannes	Gumbölen boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2041 11a				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 534 713, 05m Y=6 690 424,81m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek. No: Omistaja	Yli-Takkula 1:100 ja Ali-Takkula 1:106				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 29. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 92-294. 2p. 1991. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750.				
Tarkastus	Teija Nurminen 26.9.2000				
Diat	92. Yleiskuva kylämäestä itäkoillisesta 26.9.2000 93. Yleiskuva itäkoillisesta 26.9.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Tackskogin kylään kuului vuoden 1540 maakirjan mukaan kaksi taloa. Kylätontti sijaitsee Takkulantien länsipuolella Ali-Takkular päärakennuksesta pohjoiseen. Yli-Takkulan päärakennus puolestaan sijaitsee kylämäen korkeimmalla kohdalla. Kylätontti on nykyisin rakentamattomana hevoshakana ja hyvässä kunnossa. Ali- ja Yli-Takkulan pihapiirit erottaa toisistaan korkea kuusiaita. Takkulan kylästä etelään Velskolan kylään kulkeva Vanha Takkulantie ei ole enää suurimmalta osaltaan ajokunnossa, polkupyörällä sen voi vielä hyvin ajaa. Tielinjaus on osittain varmasti yhtä vanha kun kylätkin. Rakentamattomissa paikoissa on oletettavasti säilynyt myös keskiaikaisia asutuskerrostumia.				

ESPOON KESKIAIKAISET KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Järvikylä	ID	66
Kylämäen nimi	Träskby (Järvikylä)				
Kirkkoneljännes	Esbobyn boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2032 12b Espoo				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 531 186, 41m Y=6 676 867, 86m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no					
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus 1999, 13-14. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 5-7. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750.				
Tarkastus	Teija Nurminen 9.10.2000				
Diat	94. Yleiskuva etelästä 9.10.2000 95. Yleiskuva Mankinjoen ylittävältä sillalta Lillgussin suuntaan, kuvattu pohjoisesta 9.10.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Träskbyn kylässä oli kolme taloa (Guss; myöh. Stor- ja Lill-Guss, Hommas ja Sångars). Guss oli kylän kantatila, joka jakaantui myöhemmin, ja joista Lill-Guss on edelleen olemassa ja sijaitsee alkuperäisellä kylätontilla. Träskbyn kylä sijaitsee edelleenkin viljelyksessä olevan peltoalueen laidalla Mankinjoen eteläpuolella. Vanhan Hommaksentien varrella sijaitsee joitakin uudisrakennuksia, muutoin alue on säästynyt enemmältä rakentamiselta. Kylän alue pihamaata, puutarhaa sekä peltoa, ja siellä on mahdollisesti säilynyt keskiaikaista asutuserkostumaa.				

ESPOON KESKIAIKAiset KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Järvenperä	ID	67
Kylämäen nimi	Träskända				
Kirkkoneljännes	Bembölen boli				
Kunto	1 kylätontti 2 Frans,Jofs				
Peruskartta	2041 10c Nuuksio				
Mapinfotietokannan keskipisteet	Storträsk X=2 539 510, 75m; Y=6 680 707,43m Frans,Jofs X=2 539 520,60m; Y=6 681 321, 95m Lomakkeeseen liittyvä alueellinen mapinfotietokanta				
Rek.no	1:317 Träskändan kartano				
Omistaja					
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 35. Kirjassa:Välähdyksiä keskiajasta.Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohteet 251-261. 2p. 1991. Ramsay:Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla.1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750 sekä kartat vuosilta 1700, 1777 ja 1827.				
Tarkastus	Teija Nurminen 27.9.2000.				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vuoden 1540 maakirjan mukaan Träskändan kylään kuului kuusi taloa, joista kuitenkin jo vuoden 1571 hopeaveroluettelon mukaan oli irtautunut omiksi kylikseen Kärrans ja Bölsby. Kylän kantatila oli nimeltään Storträsk, ja se sijaisi vanhalla kyläpaikalla Pitkäjärven eteläosassa olevalla Träskändan puiston luonnonsuojelualueella nykyisen Aurorakodin päärakennuksen ja Kvarnbyån välissä. Nykyisin alue on hoidettua puutarhaa ja maasto on nurmipeitteistä. Keskiaikaista asutuskerrostumaa on mahdollisesti alueella jäljellä. Fransin ja Jofsin talot sijaitsivat hieman etäämpänä nykyisten Huviperäntien ja Järvenperäntien risteysten tuntumassa, toinen Salonkitien ja Huviretkitien risteyksessä, sen koillispuolella jossa on nykyisin puistomaista pihaa, ja toinen Ryytimaan rivitaloalueella. Keskiaikaista asutuskerrostumaa on mahdollisesti vielä jäljellä talojen pihamaalla ja puutarhassa.				

ESPOON KESKIAIKAiset KYLÄMÄET

Kunta	Espoo	Kylä	Velskola	ID	68
Kylämäen nimi	Vällskog				
Kirkkoneljännes	Gumbölen boli				
Kunto	2				
Peruskartta	2041 10b,d Nuuksio				
Mapinfotietokannan keskipiste	X=2 535 208, 90m Y=6 689 151, 08m Lomakkeeseen liittyy alueellinen mapinfotietokanta				
Rek. No:	Velskolan kartano 3:22				
Omistaja	Espoon seurakunnat				
Käytetyt lähteet	Lindholm Dan, Espoon keskiaikainen asutus, 1999, 29. Kirjassa: Välähdyksiä keskiajasta. Espoon kaupunginmuseo. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, kohde 289-291. 2p. 1991. Ramsay: Espoon pitäjä ja kartano 1500-luvulla. 1984. Espoon pitäjän kartta vuodelta 1750.				
Tarkastus	Teija Nurminen 26.9.2000				
Diat	96. Raasillanojan itäpuolta kuvattuna lounaasta 26.9.2000 97. Raasillanojan itäpuolta kuvattuna lounaasta 26.9.2000 98. Raasillanojan itäpuolta kuvattuna länsilounaasta 26.9.2000 99. Raasillanojan itäpuolta kuvattuna luoteesta 26.9.2000 100. Raasillanojan länsipuolta kuvattuna idästä 26.9.2000				
Kohteen lyhyt historia ja kuvaus	Vällskogin eli Welskallan kylässä oli vuoden 1540 maakirjan mukaan kolme taloa. Nykyisin paikalla on Velskolan kartano, ja nyttemmin sinne on rakennettu Espoon seurakuntien yhteinen toimintakeskus. Vällskogin kylän vanha kylätontti sijaitsi nykyisen Vääräjärventien ja Raasillanojan välisellä rinteellä. Kylätontin paikalla ei nykyisin ole rakennuksia. Raasillanojan reunuksilla kasvaa runsaasti kaislaa. Pellot ovat enää vain osittain viljelyksessä. Saman peltosaarekkeen, jossa myös päärakennus sijaitsee luoteisreunassa oleva lato on nyt romahdustilassa. Alue on hyvin hoidettua, eikä paikalle ole				

rakennettu enempää uudisrakennuksia uusien toimintakeskusrakennusten jälkeen. Uudet rakennukset sijaitsevat päärakennuksesta n. 200 m koilliseen Vanhan Takkulantien etelä ja koillispuolella. Alueella on mahdollisesti säilynyttä ja tutkimisenarvoista keskiaikaista asutuskerrostumaa.